

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSEG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSEG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ EGYES SZÁM FILLÉR. VASARNAP 4 FILLÉR

16 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 40. SZÁM.
1930 FEBRUÁR 18. KEDD.

12 FILLÉR

A mai ifjuság

Vass József, a Bethlen-kabinetnek kétségen kívül legnagyobb oratora a Széchenyi Szövetség által rendezett előadásorozatban nagyon megszivlelendő és nagyon értékes beszédet mondott tegnapelőtt a mai ifjuság sorskérdéseiről.

Megszoktuk már, hogy a papminiszter minden mondanivalójának széles háttérrel fest és a mindinkább előtérbe nyomuló szociális problémák keretében állítja be beszédeinek tárgyát. Vass József sohasem sablonos. Markáns egyéniségét a társadalmi kérdéseknek nemzeti szellemben való megoldásának vágya hevíti szüntelen.

Mikor élesen látó és megfigyelő szeme körültként a magyar agraron, maga mondja, hogy a baj — és ezt a bajt akarja gyógyítani minden munkájával — ott kezdődik, amikor a társadalmi osztályoknak vagy egyes generációknak céljai kívül esnek a magyar horizonton és amikor ez a törekvés nem ábránd már, hanem erő akar lenni, amely ha dinamikává válik szétfeszíti az istenadta kereteket.

Vass József hatalmas beszédének intelmei ezt a bajt akarják megelőzni, s amennyiben — egyes kiütőköző tünetekből következtetve — már itt volna, meggyógyítani.

A filozófus - államférfi azonban nem önti ki fűrdővízzel együtt a gyereket, amint azt a rövidlátók még évekkkel ezelőtt csinálták. Ő koncedálja, követeli az ifjuság számára az igazság hitét, mert a mai ifjuság nem lát már bálványt a képviselőben, a szolgabiroban, a mai ifjuság ideálja már egészen más. A mai ifjuság keresztülmenve, jobban mondva keresztülvergőve a magyar nemzet történelmének legsúlyosabb válságain, ráeszmélt, hogy az államhatalom látó és rejtett erejénél — amely éppen a legveszesebb időkben csődöt mondott — nagyobb és hatékonyabb a társadalom egységes ereje.

Új világnak derengésére mutat rá Vass József, amikor azt mondja, hogy ez az ifjuság, a mai, belezületett a demokráciába. Ennek az ifjuságnak már nem probléma az általános választójog, nekik természetes. Az ő vágyuk dusabb, ők nem keskeny ösvényen tipogó szociálpolitikát kívánnak, hanem az egész történelmi élet széles országútján hőmpölygő szociális gondolkodást.

Igazi államférfiú koncepcióra vall, amikor a kabinet szociális politikájának vezetője és irányítója kijelenti, hogy a mai ifjuságnak célkitűzéseit, hitét meg kell értenünk nekünk öregeknek is és nem szabad szükkeblüsséggel kezelnünk az ő törekvéseiket. Mert ők a jövő és bennük és általuk van a dicsőséges feltámadást szomjuhozó magyar jövőendő titka. Nekik kell versben, regényben, cik-

Hangos je'szavakkal folyik a küzdelem az Alföld réme, a tuberkulózis ellen, de az Augusztai Szanatóriumban mégis száz ágy áll üresen

Takarékoskodik a beutalással a Társadalombiztosító Pénztár és a többi betegsegélyző alap. — Fertőző betegek járnak szabadon és nem utalják be őket. — Sürgős segítségre van szükség. — Hatalmas preventív munka folyik az Augusztában.

Országszerte hatalmas küzdelem folyik a legnagyobb magyar betegség, a tuberkulózis ellen, amely különösen az Alföldön pusztít színté feltartóztatatlannul. Hangos je'szavak alatt folyik ez a küzdelem, amely azonban jóformán csak a papíron van meg, mert a valóságban alig mutatkozik meg a látható eredménye annak, hogy a tuberkulózis elleni küzdelem tényleg cselekedetekben jutna kifejezésre. Tervek merülnek fel szinte nap-nap után, de a valóság, a tervek kivitele tulajtomórész elakad a bürokrácia utvesztőiben, vagy belefulad a magyar nincstelenségbe.

Pedig a tuberkulózis elleni küzdelemnek nem szabad a terveknek megállni, mert a veszély oly nagymérvű és oly fenyegető, hogy a segítség egy percig sem késhe, a kitűzött célokot minden más előtt kell megvalósítani, mert az ország gerince, a nagyértékű tiszavidéki buzát termelő Nagyalföld valósággal át meg át van itatva a tuberkulózissal. A kis fehérre meszelt, zsúfodeli házakban lázas szemmel sorvad a beteg magyar, hiába nyújtja ki kérését, nincs segítség, mert a sok terv elpihen a fiókokban, megöli a bürokrácia és a magyar nép, amelynek pedig most a trianoni átok után minden egyes tagja oly drága kincs, sorvad, pusztul, halódik menthetetlenül.

Pedig van segítség! Pedig lehet segíteni, csak akarni kell! Meg lehet menteni az Alföld pusztulásnak indult magyarságát, amelyen most atokként rágódik a tuberkulózis bacilusa. A jó példával elől jár Debrecen városa, amely remélhetőleg a legrövidebb időn belül megnyitja a tüdőkörházat, amely bizonyára megfelelő orvosi vezetés alatt egyik fellegvára lesz a tuberkulózis elleni küzdelemnek. A debreceni tüdőkörház azonban aránylag csekély befogadó képes-

ségével nem nyújthatja végeredményében azt a segítséget, amelyet nyújtani kell. A vést alapjában kell megfogni, ott kell megállítani, ahol kiindul, a falu fertőzött porában. Ki ne utazott volna már át automobilon vagy kocsin egy alföldi falu fő utcáján. — A robogó autó vagy a sebesen gördülő szekér kerekéi nyomában sürri porfelleg száll fel és viszi, hordja a fertőző bacillusok tömegét szerte a faluban, bele a szájba, tudóba, a nyitott kutakba, az edényekbe, amelyeket kiraknak a faluban a kerítés ágasaira. Ország-

szerte folyik a nagyvonalu burkolási program. Miért ne lehetne ez a programot meggyorsítani és ha egyszerre nem is lehet hosszabb utvonalakot mindenütt házagmentes, tehát portalan burkolattal ellátni, legalább a gyorsított tempóban a falvak nagyobbforgalmu utvonalaikat kellene sürgősen portalan burkolattal ellátni. A legjobban fertőző forrás lehetne így megszüntetni. A segítségre tartozik még az alapincézett építkezés, ami azonban a mai nehéz gazdasági viszonyok között valóságos utópia.

Kihasztnátlanul áll a debreceni Augusztai Szanatórium

Már a békeévekben is hatalmas tempóban grasszált az Alföldön a tüdővész és a József Főherceg Szanatórium Egyesület 1914-ben Debrecen város nagyértékű támogatásával megépítette a Nagyerdőn az Augusztai Szanatóriumot. Az európai hírv kiváló tudós: dr. Geszti József igazgató-főorvos vezetésével álló Augusztai Szanatóriumot nem kell most külön bemutatnunk és nem is ez a célunk. A sanatórium teljesítette hivatását és mindenkor hivatása magaslatán állott abban a nagy és felebeesülhetetlen munkában, amelyet a tuberkulózis elleni küzdelemben folytatott. Az Augusztai Szanatórium 16 esztendő fennállása óta sok-sok ezer embernek adta vissza az egészségét, vagy tette őket munkaképessé. A sanatórium hivatott ságát mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy a 280 ágyval létesített sanatórium alandóan az utolsó helyig el volt foglalva. A háboru utáni nehéz viszonyok következtében a tuberkulózis még nagyobb erővel folytatta pusztítását, a Szanatórium férőhelye egyre kevesebbnek bizonyult és ez indította a Szanató-

rium vezetőségét arra, hogy 1928-ban mintegy százezer pengő költséggel kibővítették a Szanatóriumot, úgy hogy a Szanatóriumban ma közel négyszáz beteget lehet elhelyezni.

A befogadóképesség növelésére szükség is volt és a betegek teljesen megtöltötték a kibővített Szanatóriumot is. Megtöltötték!

Ki hinné azonban, hogy most, amikor a tuberkulózis elleni küzdelem legalább külsőleg hangosabb, mint valaha, az Augusztai Szanatóriumban közel száz ágy áll üresen.

A közelet ma hangos a tuberkulózis elleni küzdelem hangzatos je'szavaitól és mégis megtörténhet, hogy száz ágy áll üresen. — Száz ágy, amelyre száz szenvedő beteget lehetne elhelyezni. Száz embernek lehetne biztosítani a gyógyulását. Száz fertőző beteget lehetne elhelyezni. Száz embernek lehetne biztosítani a gyógyulását. Száz fertőző beteget lehetne elküldönni, száz fertőző beteg elküldetésével pedig ezreket és ezreket lehetne megmenteni a fertőzésveszedelmétől. Vajjon mi az oka,

ekben, orvosi laboratóriumokban bűgő masinák között a magyar jövődőt kitermelni.

Ennek a mai ifjuságnak fáj a legszörnyűbb igaztalanság, amely ezzel a nemzettel történt és a legszörnyűbb igaztalanság, amely a nemzet elestével vele történt. Ellopták tőle a legszebb napok meleg sugárzását, álmaik szindüs pompáját, ellopták tőlük az élet soha vissza nem térő tavaszát. —

Egyszerre az őszbe szökkentek be. Ez az ifjuság ráeszmélt arra, tisztán látja, hogy a nemzet — önhibáján kívül — nem tudta megvédeni őt és csodás fordulattal — igaz, hogy nem a mult begyepesedett ösvényein botorkálva, hanem az egész történelmi élet széles országútján hőmpölygő szociális gondolkodással — maga tör utat, hogy megmentse a nemzetet és megmentse vele az utána következő

nemzedéket.

Ennek azonban egyetlenegy lehetőségére kétségen kívül előtérbe sodort szociális kérdéseknek nemzeti szellemben való megoldása. Olyan áttörhetlen nemzeti egységet és erőt megteremteni, amelyben éppen a mai ifjuság által legjobban megérezett és megsínyelt társadalmi igazságtalanságok gyökerében elpusztitassanak.

hogy mégis üresen áll ez a száz ágy, amelynek pedig hivatása, embermentő feladata volna.

Ez a szinte sorsdöntő kérdés érdekelt bennünket is, amikor munkatársunk felkereste dr Geszti Józsefet, a Szanatórium igazgató főorvosát, hogy tőle erre az izgatón és nagyon is elsőrendű fontosságú kérdésre feleletet nyerjen. Munkatársunk kérdésére dr Geszti József a következő felvilágosítást adta:

— A téli hónapokban a betegforgalom rendszerint esőkkeni szokott, aminek több oka van. — Az egyik az, hogy nyáron a betegek állapota javul és ősszel kevesebb az aktív beteg. A másik pedig az, hogy a betegek télen nem szívesen mennek szanatóriumba, mivel a szanatórium fogalma — tekintve, hogy az ablakok állandóan nyitva vannak — össze van kötve a hidegség fogalmával. Hozzájárul azután a szegénység is, mivel nagyon sok betegnek nincs megfelelő téli ruházata és így télen alább száll a Szanatórium betegforgalma.

— Természetesen a súlyos gazdasági viszonyok is nagy szerepet játszanak abban, hogy a Szanatóriumban sok a férőhely. Ugyanis a fizető betegek száma rendkívül lecsökkent.

De a testületek, amelyek arra vannak hivatva, hogy a betegeket ápolási díjait fizessék, szintén erősen lecsökkentették a betegbeutalásokat. A Társadalombiztosító Pénztár, a többi pénztárak és betegápolási alapok sokkal kevesebb beteget utalnak be, mint máskor. Ismeretes, hogy az államháztartás a kiadások 5 százalékos csökkentését rendelte el. Ezt az 5 százalékos csökkentést a Társadalombiztosító Pénztár és a többi alapok túlzottan hajtják végre és nem 5 százalék, hanem eléri az 50 százalékot is. A Társadalombiztosító Intézet debreceni pénztára alig utal be az Augusztai Szanatóriumba beteget. Lehet, hogy máshová utal, de ide legalább 50 százalékkal kevesebbet, mint máskor.

— Mindez természetesen súlyos visszahatással bír a tuberkulózis ellen folytatott küzdelemben elört sikerekre és eredményekre — mert rengeteg fertőző forrás jár szabadon, ahelyett, hogy izolálva volna környezetétől. Ott marad a környezetében és továbbra is inficiál. Másodsorban nagyon sok beteg van, akinek meg van a gyógyulási hajlama, de így, hogy a pénztárak nem utalják be, el van vonva a megfelelő gyógykezelés lehetőségétől és így ahelyett hogy meggyógyulna, az állapota rosszabbodik. A tél különben is kedvezőtlen időszak a tuberkulózis betegeknek, a beteg leromlik és tavasszal leromlott állapotban kerül be a szanatóriumba, amikor már nem lehet rajta segíteni, a helyett, hogy a télen erősödhetne és tovább gyógyulhatna.

— Semmiképpen sem racionális ez a takarékosági rendszabály amely a fertőző betegek gyógykezelési lehetőségét megszüntíti.

HORTOBÁGYI JUHTURÓ
Mindenütt kapható! Termelői:

OZKA Magyar Tejszövetkezeti Központ
Budapest, I. sz. Hősök Művelődési 129/130.

FELBECSÜLHETETLEN JELENTŐSÉGŰ PREVENTIV MUNKÁ FOLYIK AZ AUGUSZTA SZANATÓRIUMBAN.

— A szanatórium nemcsak gyógyít, nemcsak itt igyekeznek a rárontó feladatnak eleget tenni, — folytatta nyilatkozatát dr Geszti József — hanem a megelőzés, a fertőző betegek elhelyezése és elköltöztetése által, ami tulajdonképpen közkórházi feladat volna. De a szanatórium más irányban is igyekezik működését eredményesen előmozdítani, amikor a legkezdetén igyekeznek megragadni részben a gyógykezelésre szoruló beteget, — részben pedig azokat a fertőző forrásokat igyekeznek kiemelni, amelyek főképp az iskolákban igen veszedelmesek, ahol a fertőzés lehetősége igen nagy és veszedelmes a tanulóknak nézve. — Már 1928-ban megkezdtek a középiskolai tanulók rendszeres röntgen vizsgálatát és eddig körülbelül 2000 tanulót vizsgáltunk meg.

— A kezdet kezdetén igyekeztünk a világosságot deríteni és a fertőzés sorrását kikutatni.

Dr Geszti igazgató-főorvost ekkor elhívták és hűség munkatársa, dr Troján Margit vette át a szót:

— Majdnem az összes debreceni középiskolák tanulót megvizsgáltuk eddig, de körülbelül 3000 tanulót fogunk végigvizsgálni. Az eddig végigvizsgált tömegben aktív tüdőbeteg mindössze 2—3 esetben fordult elő, de rendkívül érdekes és jellemző, hogy a megvizsgált tanulók 50 százaléka keresztül ment már fertőzésen, azonban tudtukon kívül meg is gyógyultak.

— Akinél a röntgen vizsgálatnál valami elváltozást találtunk, — azt külön is megvizsgáljuk és az eredményt közöljük az illető iskolá orvosaival, további intézkedés végett.

Ennek az óriási munkának az eredményét természetesen tudományosan is fel fogjuk dolgozni és a legközelebbi kongresszus elé fogjuk terjeszteni.

Eddig tart a Szanatóriumban nyert nyilatkozat. Emberfeletti hősi munkát folyik ebben a nagy fehér épületben, ahol száz ágy áll üresen. Az embermentés minden eszközt igénybe veszik itt, de mit ér ez a nagy munka, ha száz ágy áll üresen és a száz üres ágyon nem talál elhelyezést az a száz beteg, aki szeretne meggyógyulni, szeretné a munkaképességét vissza nyerni. Száz ágy áll üresen, száz és száz embert lehetne megmenteni, ha nem dobálóznának továbbra is a hangos jelszavakkal, ha nem burkolóznának be a takarékoság átlátszó köpenyegébe, a mely elfedi a szemeket is, nehogy megláthassák a nagy Alföldet végigpusztító Rém ádáz dübörgését.

36-40 pengő havi nyugdíj helyett 4 pengőt kapnak a Rokkantsegélyező és Nyugdíj-egylet tagjai

Sok kis embert érint ez a nyugdíjleszállítás. — A segítség módjairól tárgyalt a vasárnapi értekezlet.

A Magyarországi Munkások Rokkantsegélyező és Nyugdíjegylete vasárnap délelőtt a városháza közgyűlési termében rendkívül népes és meglehetősen izgatott hangulatú taggyűlést tartott, amelyen az egyesület katasztrófális anyagi helyzete, a tagok igen súlyos sérelmei és az orvoslási lehetőségek kerültek megvitatásra. Mindezekről már korábban is szó esett a vagongyárban, ahol a legtöbb tagja van az egyesületnek s ezek elpanaszolták sérelmeiket dr Bögel József vagongyári főorvosnak és Erdősi Béla máv. házépítő szövetkezeti igazgatónak. Ezek azután már előzetesen megállapodtak abban, hogy csak egy mód van az orvoslásra és pedig az, hogy a kormánytól kérjék annak a 22 millió aranykoronának a valorizálását, melyet az egyesület a háboru alatt hadikölcsönként fizetett az államnak. Ebből az összegből azután kellő nyugdíjat tudnak majd biztosítani az arra jogosult tagoknak. Ugyanezért elhatározták, hogy tagértekezleten fognak foglalkozni a kérdéssel.

A vasárnapi értekezletet dr Bögel József elnök nyitotta meg, aki Erdősi Béla és Fehértó Gyula közreműködésével hívta össze a nyugdíjegylet tagjait. A megnyitás után ismertette a jelenlegi helyzetet. Rámutatott arra, hogy föltétlenül segíteni kell a bajokon, de az egész ügyet higgadtan, tárgyilagosan kell kezelni, mert csak így érhetünk el eredményt.

Ezután Gerő Mátyás egyesületi tag elmondotta, hogy a tagokat a legsúlyosabb sérelmek érik. Eddig havonta 34—40 pengő nyugdíjat kaptak a tagok, ma pedig 4 pengőre szállították le ezt az összeget. Az Egyesületben kisemberek vannak, akik egész életük folyamán nélkülözni kénytelenek, hogy ki tudják fizetni a járulékokat. Most is hetenként 1—2—3 pengőt kell fizetni egy embernek s ezzel szemben a nyugdíj, amit havonta kapnak, mindössze 4 pengő. Ezen a helyzeten szerinte is csak úgy lehetne segíteni, ha a kormány valorizálná a 22 millió koronás hadikölcsönt legalább olyan mértékben, hogy a tagok a jövőben is megkapják a 36—40 pengő nyugdíjat.

Lovass Kálmán szerint fel kell osztani az egész intézményt és annak jelenlegi vagyonából — hiszen Budapesten 24 bérelőháza van az egyesületnek — kárpótolják magukat a tagok a befizetett díjakért. Vagy ha ezt mégsem akarnák, helyes volna, ha kormánybiztost kérnének a rokkantak nyugdíjegylete élére, aki ellenőrizné az egész gazdálkodást. Lehetetlen továbbra is eltérni, hogy a központi vezetőség csak adminisztrációs kiadásokra, tisztviselői fizetésekre 27 ezer pengőt fordítson s ugyanakkor a megrokkant, évtizedekig magas díjakat fizető tagok öreg korukra havonta 4 pengőt kapjanak.

Erdősi Béla terjesztette elő ezután a határozati javaslatot, amely szerint válasszon a tagértekezlet egy bizottságot a maga köréből s ennek a bizottságnak tegye feladatává, hogy kétszázötven elő az ügyet, beszélje meg a tennivalókat és a legközelebbi vasárnapon tartandó újabb tagértekezlet elé terjeszse a javaslatát.

Simon János ezt a javaslatot elfogadta. Rámutatott arra, hogy a háboru okozta az egyesület gazdasági válságát, mert meg kellett hozni az áldozatot és 22 millió aranykoronás hadikölcsönt jegyeztek. Azonban, ha akkor adni kellett, méltányos, ha most az államtól kapunk is valamit vissza. Neki is az a véleménye, hogyha a kormány nem teljesíti a valorizációra vonatkozó kérésüket, akkor más út nincs, minthogy fel kell osztani az egyesületet és a mostani vagyonból kárpótolják a tagokat.

Dadai Lajos annak a véleményének ad kifejezést, hogy nem kell külön bizottságot választani, hanem bízzák az egész ügy elintézését a jelenlegi vezetőségre.

Holló János szerencsétlen felfogásnak tartja, hogy a kormánytól kérjenek támogatást, mert ha ezt meg is kapják, viszont feladják az egyesület autonómiaját s esetleg beolvassza a Társadalombiztosító Intézetbe. A 22 millió koronás hadikölcsön valorizálását azonban ő is helyesli.

Horváth Ferenc bírósági szakértőket akar kiküldeni, hogy ezek vizsgálják meg az egyesület teherbíró képességét és állapítsák meg, hogy mennyi lehet az a minimális összeg, amit a jogosult nyugdíjas tagoknak kifizethetnek.

Végül is hosszas vita után a tagértekezlet elfogadta az előadói javaslatot s megválasztottak egy husz tagú külön bizottságot, amely szerdán este fog értekezletet tartani abban az ügyben, hogy milyen lépéseket tegyenek. Valószínű, hogy a kormánytól a hadikölcsön valorizációját fogják kérni memorandum útján, amelyet előzőleg Debrecen város törvényhatósági bizottságának is ajánlani fognak, mert hiszen ez a kérdés városi probléma is. Az egyesület nyugdíjas tagjai túlnyomó részben keresetképtelen, kiöregedett szegény ember, akik — ha minden segítség nélkül maradnának — csak súlyos terhet jelentenének a város háztartására nézve is. Ezenkívül megküldik a memorandumot pártolás végett az összes törvényhatóságoknak is, majd a főispán útján a kormányhoz fogják eljuttatni.

Kimondták végül, hogy a husz tagú bizottság a vasárnap tartandó újabb tagértekezleten köteles lesz előterjeszteni a határozati javaslatot, amelynek elfogadása fellett is akkor fognak dönteni.

A bizottság elnökeül felkérték dr Bögel József főorvost, jegyzőjeül Fehértó Gyulát, tagjai pedig a következők lettek: Dadai Lajos, Erdősi Béla, Lovass Kálmán, Csapó János, Tóth Ferenc, Horváth Ferenc, Lada Sándor, Czerovszky László, Simon János, Bartha József, Benedikt János, Sarkadi László, Lövinger Dávid, Végh Antal, Reizinger József, Holló János és Fehértó József.

A legiobbat a legutányosabban kapja !!

**Vászon
fehérmű
kelengye**

Alapítási év
1831.

KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECEN, KOSSUTH UCCA 9.

Egyszeri összehasonlítás meggyőző

Ujabb ajánlatot kér a város a 3 és félmillió pengős függőkölcsönre

Ismeretes, hogy Debrecen törvényhatósági bizottsága három pesti banknak ajánlatát, melyet a három és fél millió pengős világi vállalati beruházási függőkölcsönre tettek, nem fogadta el, mivel az ajánlatuk megtétele óta a pénzpiacra változás, illetve javulás következett be és megbizta dr. Vásáry István polgármestert —

ujabb ajánlatok megkérésére.

Dr. Vásáry István polgármester Ary Lajos főszámvevővel tegnap megtárgyalták az ügyet és ennek következtében a város felhívást intézett a nagyobb pénzintézetekhez, hogy március 5-ig tegyenek ajánlatot a 3 és fél millió pengős függőkölcsönre.

MacDonald angol miniszterelnök kilépett a munkáspártból

London, febr. 18. — Mac Donald miniszterelnök kilépett az Independent Labour Partyból, amelynek megalapítása óta 1894 óta tagja volt és amelynek az utóbbi időben tanúsított szélsőséges irányával nem értett egyet. Lemondó levelében közölte, hogy nem fizet

többé tagdíjat, mert nem óhajt a pártnak tagja maradni. — A miniszterelnök egyik közeli barátja kijelentette, hogy Mac Donald intézkedései nem szorulnak bővebb magyarázatra. A párt újabbban a leghevesebben támadta a kormány mérsékelt politikáját.

Klebelsberg kultuszminiszter Bécsben

Bécs, február 18. Klebelsberg kultuszminiszter ma este Bécsbe érkezett Csernák osztrák miniszter budapesti látogatásának viszonzása végeit. A miniszter fogadtatására a pályaudvaron megjelent az osztrák közoktatásügyi miniszter több előkelőséggel együtt. A magyar követ részéről megjelentek Ambrózy Lajos követ a követség személyzetével.

Bécs, február 18. A Neu Freue Presse hosszabb cikkben üdvözli gróf Klebelsberg Kunó magyar kultuszminisztert. Mعاتja a miniszter

munkásságát és érdemeit hazája kulturális színvonalának emelése körül, majd ezeket írja: Klebelsberg kultuszminiszter Ausztriában a legmelegebb fogadtatásra fog találni. Klebelsberg bécsi útja örvendetes bizonyítéka annak, hogy fennáll az a törekvés, hogy teljes erővel előmozdítsák a kulturális kapcsolatokat és szaporítsák az emberiség ideális javait. Ausztriának és Magyarországnak nemcsak közös történelmi javaik vannak, hanem az együttes munkában is előláll.

Korb Flóris pöre a kincstár ellen a debreceni és a szegedi egyetem tervezési díjáért

424 ezer pengős követelést támaszt a debreceni egyetem tervezője.

Korb Flóris műépítész, a debreceni egyetemi épületek tervezője, mint egy budapesti híradás tudtul adja, a debreceni és szegedi egyetem tervezési díjaiért 424 ezer pengős követelést adott be a budapesti törvényszéken, az államkincstár ellen. Megfelelő előlegeket a tervezési munkálatokra már kapott Korb Flóris, de az újabb tiszteletdíjak kiutalása körül különböző bonyodalmak támadtak. A kereset szerint a debreceni egyetem központi épülete körül kifejtett munkálatokért még 174.659 pengő jár Korb Flórisnak. A részletezett tiszteletdíjak, — úgymond a kereset, — feltétlenül megilletik a tervező műépítést és pedig nemcsak a Mérnök- és Építészegylet szabályai értelmében, amelyek szerint a vázlattevő, tervező, költségvetés, — munkaterv és részletrajzok mint önálló befejezett teljesítmény azonnal díjazandók a későbbi munkáktól függetlenül, hanem még ahhoz is joga van egy kereskedelmi miniszteri rendelet értelmében, hogy a megbízás teljesítésének előrehaladásához képest részletfizetéseket, sőt lényegesebb készletadásokkal járó munkálatoknál mint ebben az esetben, előteget is követeljen. Márpedig az említett munkálatoknál nemcsak több műszaki iroda fenntartása terhelte, hanem a vizvezeték, csatornázási, központi fűtési gázvezeték munkák s más speciális műszaki iroda által végzett tervezésnek a költsége is, úgyhogy a készletadások 160.000 pengőt emésztettek fel. Éppen ezért a felperes gondartja

jogát arra, hogy az építkezés lezámolási végösszege után járó további tiszteletdíjait annakidején érvényesítse is.

Még a debreceni egyetem központi épületpartjára vonatkozó újabb megbízás előtt, 1926. nyarán, megbízta Korb Flóris a kultuszminiszter a szegedi Ferenc József tudományegyetem orvoskara részére újonnan emelendő épületeknek a tervezésével, e munkálatokért tiszteletdíjul szintén az építkezési költségek öt százalékát állapította meg.

A debreceni egyetem központi épülete után 147.659 pengő, a szegedi egyetem orvoskari építkezései után 249.810 pengő 04 fillér, összesen tehát 424.469 pengő 04 fillér a követelése Korb Flórisnak a m. kir. államkincstárral szemben, keresetében tehát azt kérte, hogy a törvényszék 424.469.04 fillér tőke, ennek a különböző esedékes részletek után járó 12 százalékos kárkamata és a felmerült költségek megfizetésére kötelezze az államkincstárt.

A budapesti törvényszéken a napokban volt ebben az ügyben a perfelvétel, Ragó József dr. tanácselnök előtt ahol Korb Flóris felperes képviselőjében Nyíri Ernő dr. kormányfőtan. debreceni ügyvéd, az alperes m. kir.

KOVALD fest, tisztít szépen, olcsón, pontosan, Simonffy ucca 7. szám.

Benyáts Emil cipőosztálya

Debrecen.

Nagy választék mindenfajta cipőben és áiban.

Egyedül az árak hírdetése semmit sem jelent, miért is azt ez esetben elhagytam.

Onnek meg kell győződnie jó minőségeimről, hogy felismerje jutányos árámat.

kincstár képviselőjében pedig a m. kir. államkincstár jogügyi igazgatóság képviselője jelent meg. A törvényszék az érdemleges tárgyalást április hó kilencedik napjára tűzte ki.

Nyíri Ernő dr. kormányfőtanácsos, Korb Flóris professzor jogi képviselője, a várható fejleményekről így nyilatkozott:

— A per érdeméről természetesen nem kívánok nyilatkozni. —

mondotta Nyíri dr., — azonban nem követték el indízkerciót, ha közlöm, hogy aligha lesznek ez ügyben érdemleges perirratváltások. A kultuszminiszterium illetékes ügyosztályával folytatott tanácskozásaim alapján ugyanis remélem, hogy ügyfelemnek száz százalékig jogos és régen esedékes követelése a közeljövőben bírósági ítélet nélkül is hiánytalan kielégítést nyer.

Bethlen miniszterelnök Párisba utazott

A párisi tárgyalásokon felmerült nehézségek tették szükségessé gróf Bethlen párisi útját.

Budapest, február 17. Bethlen István gróf miniszterelnök tegnap, — vasárnap este Párisba utazott, hogy résztvegyen a prágai megállapodások részletes szövegét megállapító tárgyalásokon. Tavollétében Vass József népjóléti miniszter helyettesíti a miniszterelnököt.

Páris, február 17. Két hét óta szakadatlanul folynak a tárgyalások a hágai egyezmény részletes megszövegezése és életbeléptetése dolgában és több kérdésben megegyezésre is vezettek. Egyes részletkérdésekben azonban a tárgyaló felek között bizonyos ellentétek merültek fel, amelyek a tárgyalások menetét is meglasztították. Ezek a nehézsé-

gek tették szükségessé, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök személyesen is részt vegyen a párisi tanácskozásokon, annál is inkább, mert a hágai tárgyalásokat Magyar ország részéről mindvégig ő maga vezette.

A miniszterelnököt holnap reggelre várják Párisba. Itteni tartózkodásának ideje még nincs megállapítva, de minden esetre az e héten folytatandó tárgyalások menetétől függ. A mai helyzet szerint, a fennforgó nehézségek miatt nincs kizárva, hogy a végleges egyezmények aláírása e héten nem történhetik meg.

Ujabb nyomok a Kutjepov rejtélyben

Állítólag a normand tengerparton hajóra tették az elrabolt Kutjepov tábornokot.

Páris, febr. 17. Már negyedik hete nyomoz a francia rendőrség a Kutjepov ügyben, anélkül, hogy sokszor a fantasztikusággal határos feltevéseknél és bizonytalan nyomoknál tovább jutott volna. A százzal érkezett különböző bejelentések és tanuvalomások után most újabb nyomon halad a rendőrségi vizsgálat. Grandcollot normandiai polgármesternek bejelentését ugyanis egy vasúti sorompőr is megerősíti, aki a kritikus vasárnapon szintén látta Trouville

irányában robogni a tábornok elrablásánál szereplő szürke autót. Azt is megállapították, hogy a normand partok közelében ugyanakkor egy idegen nemzetiségű hajó tartózkodott. Feltehető, hogy a tábornokot ezen a hajón vitték a nyílt tengerre, ahol aztán tengerjáró hajóra tették.

A kamarában a Kutjepov ügyben több interpellációt jegyeztek be, amelyekben a képviselők a Szovjetországgal való szakításra szólítják fel a kormányt.

A HERCEGPRIMÁS TE DEUMOS MISET PONTIFIKÁL A KORMÁNYZÓ JUBILEUMÁN.

Magyarország kormányzójának küszöbön levő jubileumával kapcsolatosan dr. Serédi Jusztinián bíbornok-hercegprímás most sajtó alatt levő pásztorlevelében ezeket írja: „Nagybányai vitéz Horthy Miklós ur. Öfóméltósága kormányzóságának tizedik évfordulóján (márc. 1.) visszagondolva arra a valóságos

gos végveszedelemre, amelyből nemzetünket kivezette, büneink tudatában töredelmes szívvel, mélyszéges hálával és a jobb jövőbe vetett bizalommal borulunk le az Úr előtt, aki hazánkat szakadatlan megpróbáltatások között mindeddig fenntartotta. Nem kételkedünk benne, hogy a Gondviselő Isten ezután sem hagy el bennünket, ha mi magunk el nem fordulunk tőle. Ebben a mélyszégesen keresztény meggyőződésben az évforduló alkalmából a budai koronázó templomban délelőtt 9 órakor az egész nemzet nevében ünnepies szentmisét mutatok be a haza jólétéért, amelyet ugyancsak ünnepies Te Deum fog követni.

Faipar rt. butorüzlete Király uccán bent 4 sz. alatt van

A debreceni Goldmark-est

Városunk zeneértő közönsége nagy érdeklődéssel néz a debreceni zenede tanárai által rendezendő Goldmark-ünnepélyre, amely művészi színvonalával és az ügyesen összeválogatott műsorával ennek a télnek egyik legkiemelkedőbb kultúreménye lesz.

A hangverseny 20-án, csütörtökön este 8 órakor lesz megtartva a városi zeneiskola hangversenytermében a szokott rendes helyárok mellett.

A vonzó műsor előtt, amely a magyar származású zeneszerző behízelt formái szépségeiben és hangulati képekben gazdag darabjainak nagy sokaságából igen szerencsésen állították össze, Simkó Gyula zenedei tanár tart rövid megnyitót beszédet. Ebben méltatja a magyar földön született és magyar földön is élt világhírne emelkedett zeneszerző grandiózus pályáját.

Utána a két Georgina című művet adja elő dr. Rényi Adorjáné, zongorán, bravuros technikával. Majd Hochl Margit és Eisler Mihály zene-művészek adják elő Goldmark gondonka szonátáját, az ő kitűnő készült-ségükkel. Ezután Hoór Tempis Erzsébet éneklő Ária a házitűcsök operából. Ne hunyd le a szemed és Csalogány-dal című darabokat, kitűnő és nagyszerűen iskolázott hangjával.

Végül Goldmark híres D-dúr zongorakvintettjét mutatja be a debreceni zenede tanárokból alakult kamarazene-társaság, amely az utóbbi időben nagyszerűen összetanult együttesükkel, elsőrangú szellemi élvezetet szerzett már többször is Debrecen zenekedvelő közönségének. A zongorakvintettet d. Simonffy Irén (zongora) Búza Gábor (első hegedű), Csanak M. (második hegedű), Csapó Margit (viola) Eisler Mihály (gordonka), zene-művészek adják elő. E kamarazenei társaság méltán keltette fel a legmél-gobb érdeklődést a város zeneértő köreiben, mert az összejátéknak olyan tökéletes fokát érte el, amely a leg-ritkább, a legbármegbízhatóbb kamarazenei társaságok között is és a kamarazenei lényegét: az összejátékot ennek a tökély fokára.

Az így röviden ismertetett műsor a maga kitűnő szereplőivel bizonyára megtölti csütörtök este a zenede hang-versenytermét azokkal, akik szeretik a klasszikus zenét és szívesen áldoznak egy rövid estét Goldmark behízelt kedves zenéjének, amely a magyar névnek is dicsőséget szerzett világszerte.

10 EMBER HALÁLAT LELTE A BESZAKADT JÉG ALATT.

Memel, február 18. A Plateljai tavon 30 km re Krottingentől szerencsétlenség történt, melynek több halálos áldozata van. A környező falvakból több halász indult szánokon a tóra, halat fogni. Délután 20 halálossal visszatért két szán, melyet egy ló húzott és amelyek köztéllel voltak egymáshoz erősítve. A tó közepén besza adt a jég az első szán alatt és az magával rántotta a másik szánt is. Az egyik halásznak nagy erőfeszítéssel sikerült a jégen fennmaradni magát és megmentet e egy másik társát is, aki a közeli faluba sietett segítségért. A két számnak 11 utasát megmentették, 6 férfi és egy nő azonban a tóba lelte halálát.

A francia kormány lemondott

A Kamarában leszavazták.

Páris, február 18. A Kamara ma esti ülésén folytatták a költségvetés vitáját. Az ülésen Cheron pénzügy-miniszter felvetette a bizalmi kérdést a költségvetési javaslat 3-ik szakaszának külön választása tárgyában. E szakasz a kereskedelmi és ipari haszonról kivett adóssókentést tartalmazza. A pénzügy-miniszter szerint ezt a szakaszt nem lehet beilleszteni a jelenlegi költségvetésbe. A kormány ragaszkodik a külön választáshoz. — A szavazás eredménye: 286 a kormányjavaslat ellen és 281 a kormányjavaslat mellet.

Páris, február 18. A kamarai szavazás után a kamarai tagjai a Kamara épületében tanácskozára ültek össze és azután felkeresték Tardieu miniszterelnököt, aki ágyban

fekvő beteg, hogy értesítsék őt a Kamarában történt bizalmatlansági szavazásról és hogy megbeszéljék vele a kormány lemondó levelének szövegezését. Cheron pénzügy-miniszter és Maginot hadügyminiszter, valamint a kabinet Párisban tartózkodó többi tagja egy mellékszobában beszélgettek. Tardieu miniszterelnök maga fogalmazta meg a kormány lemondó levelét és este fél 10 órakor, francia időszámítás szerint, az összes Párisban időző miniszterek, kivéve Tardieu miniszterelnököt — aki nem hagyta el betegágyát — valamint a Londonban tartózkodó tengerészügyi miniszter és a jelenleg Hollandiában levő kereskedelemügyi miniszter, az Elyseebe mentek, hogy a köztársasági elnök-

nek átnyujtsák a kormány lemondását.

A francia kormányt a nehéz gazdasági helyzet és a folyton fokozódó drágaság buktatta meg.

Az egyre fokozódó drágaság széles körökben támaszt elégedetlenséget és hogy olyan oldalról is, ahol nem taktikából gyakorolnak bírálatot, elsősorban a kormány pénzügyi politikáját okolják a viszonyok megromlásáért. Sokan elégedetlenkednek a Társadalombiztosító javaslat miatt is, amelynek ferheit úgy a munkaadók, mint a munkások, ismét csak a fogyasztóközönségre igyekeznek majd áthárítani; attól tartanak, hogy ez a törvény — ha át is dolgozzák rendelkezéseit — végeredményben újabb lökést ad az általános drágulásnak.

Csütörtökön tárgyalja a Ház a kormányzó jubileumáról szóló javaslatot

Budapest, február 17. Vass József helyettes miniszterelnökül ma délelben megjelent Gaál Gaszton országgyűlési képviselő, a nemzetgyűlés volt elnöke és hosszasan tanácskozott vele. — Értesülésünk szerint Bethlen István gróf miniszterelnök Gaál Gasztont levélben felkérte a kormányzó jubileum megörökítéséről szóló törvényjavaslat előadójává és Gaál Gaszton örömmel tett eleget a miniszterelnök felkérésének és elvállalta az előadói tisztet.

A képviselőház közjogi és pénzügyi bizottsága kedden délelőtt 10 órakor tartandó együttes ülésén tárgyalja le a javaslatot és az csütörtökön a fővárosi törvényjavaslat részletes vitá-

jának megszakításával már a képviselőház plénuma elé kerül. Gaál Gaszton rövid előadói beszédében méltatni fogja a kormányzó tízéves működését, az ország és a nemzet talpraállása körül szerzett elévülhetetlen érdemeit, valamint a javaslat jelentőségét. Az előadói beszédnek semmiféle pártszínezete nem lesz. Gaál beszédében kívül más beszéd nem lesz a plénumban való tárgyaláskor.

A javaslat azért került nemcsak a közjogi, hanem a pénzügyi bizottság elé is, mert pénzügyi vonatkozásai is vannak és mert Gaál Gaszton, aki nem tagja a közjogi bizottságnak, — másképpen nem vállalhatta volna az előadói tisztséget.

Megkezdődött a genfi vámbéke-konferencia

Genf, febr. 17. A Népszövetség palotájában Moltke gróf volt dán külügyminiszter elnöklelte alatt ma délelőtt kezdődött az európai vámbéke konferencia, vagy amint hivatalosan nevezik: a gazdasági együttműködés ügyében tárgyaló konferencia, amely mintegy három hétig fog tartani. Az első héten kizárólag Európa mai vámpolitikai helyzetéről lesz szó. A tárgyalások alapja a Népszövetség gazdasági bizottságának egyezménytervezete, azt hiszik azonban, hogy az csak bevezetője lesz a vitának és a további tárgyalások folyamán nem is fog szóba kerülni. Körülbelül 200 delegátus vesz részt a konferencián, köztük 20 olyan közgazdasági és pénzügyminiszter aki hivatalban van.

Albánia kivételével minden európai állam képviseltette magát. A delegátusok névsorában „tengerentúli megfigyelők” is szerepelnek: Brazília, Kuba, Sandomingo, Perzsia és Kína delegátusa. Edwin Wilson amerikai követségi titkár csak „a jelen voltak még” rovatában van feltüntetve, miután egyelőre még nem tudni, hogy

egyszerű szemlélője lesz-e az eseményeknek, vagy pedig hivatalos megfigyelő gyanánt fog-e szerepelni.

Moltke gróf elnök nagybörszabású beszéddel nyitotta meg a konferenciát. Azt fejtegette, hogy a Népszövetség gazdasági tevékenysége hozott ugyan részleges eredményeket, az igazi eredményt azonban az egyes államok gazdasági nacionalizmusa és a különböző érdekképviselések ellenállása miatt nem lehetett elérni. — Az amerikai Egyesült Államok egységes belső piacának hiánya egész Európa gazdasági életében érezteti hatását. Ezt az amerikai rendszerű egységes belső piacot kell Európában is megvalósítani, mert csak Európa gazdasági szanalása hozhatja meg a világ gazdasági helyzetének javulását.

Részletes munkaprogramot adott azután az elnök, amely szerint a konferencia célja először csak a vita, mert abból kell kikristályosodni azoknak az általános elveknek, amelyek a további tárgyalásokat irányítani fogják.

A CSAPÓ UCCAI EGYHÁZRÉS EVANGELIZÁLÓ ESTJE.

Dr. Balogh Béla előadása.

A Csapó uccai egyházzés vasárnap tartotta a Szappanos uccai saját helyiségekben harmadik evangelizáló estjét, melyen nagy közönség jelent meg.

A vasárnap evangelizáló est főpontja az egyházzés egyik kiváló és buzgó munkássága világi tanácsosának, dr. Balogh Béla kir. törvényszéki tanácselnöknek előadása volt.

Megnyitót számként az egyházzés kitűnően összetanult, elsőrendű erőkből álló vegyeskara szerepelt, vallásos számokat adva elő.

Ezután tartotta meg dr. Balogh Béla emelkedett szellemű, igaz hittől átitott előadását. Miért kell nekünk Isten igéjét hallgatnunk — vetette fel a kiváló előadó a témát mindvégig egy meggyőződéses, igazi keresztény ember lelkének szemléleti pontjaiból fejtegette. Röviden vázolta a mai ember tusakodó, megsebzett lelkét, mely minden idők emberénél jobban szomjazik az örök igazság után. Ezt az örök igazságot pedig csak azok találhatják meg, akik Krisztus lámpásának sugarait követik. Az emberi fájdalom az választó víz, mely a gondolatok káoszában az igazságkeresés laborintusában külön választja a helyes és helytelen szempontokat. Az igazi keresztény lélek a fájdalom tövises útján jut el Istenhez. Ezért az ember lenyűgözött, földhöz láncolt lelkét örök nyugalanság emészti mindaddig, míg föl nem leli az egyetlen helyes, egyedül idvezítő eszmét, mely Isten igéjéből árad. Mikor az emberi lélek megtépelt, reménytelenül, földresujtva áll, megindul benne az a megtisztulási folyamat, mely a legtöbb, egy egész életre megnyugtató igazság útján Isten zsámolyához ér el. És itt van minden problémák egyedüli helyes megoldása, a szorongó emberi lélek feloldozása és az út, mely a mai társadalmat kivezeti egy szebb korbba.

Ezért kell hallgatnunk Isten igéjét, mely eloltja azt az örök szomjúságot, melyet a mai ember más utakon akar csillapítani. De ha a szent igéket hallgatjuk, Krisztus vérről megszentelt tanításait, az isteni szavak, mint felénk nyaló anyakéz vezetnek el egy szebb világig.

Több kisebb szám következett a kiváló előadó nagy érdeklődéssel fogadott fejtegetései után. A Csapó uccai egyházzés vegyeskarának énekzsámara zárta be az evangelizáló estét. (K. J.)

— Szalacsy Rácz Imre legújabb könyve a „Magyar sors”, mely minden könyvkereskedésben kapható.

Saját készítményű legjobb butorok

hálószoba keményfa, fényezett 300 P-től kaphatók

Bálint Sándornál Piac-u. 85,

Az általános tanuló felvételnél

Király ucca 2.

A Csapókert és Nyilastelep egyházi részzi tanácsa is egyhangulag dr. Vásáry Istvánt jelölte egyházi főgondnokká

A homokkerti és nyilastelepi egyházi körzetek tanácsának értekezletei

A homokkerti egyházi részzi kivételével most már minden egyházi részzi kinyilatkoztatta akaratát a tekintetben, hogy kit tart legalkalmasabbnak és az egyház érdekében álló főgondnoknak.

Vasárnap és hétfőn két olyan egyházi részzi tartott értekezletet, amely a legutóbbi törvényhatósági bizottsági választás alkalmával erős ellenzéki magatartásának adta tanújelét.

Annál érdekesebb a mostani állás foglalat, mellyel egyhangulag dr. Vásáry István egyházi főgondnok jelölése mellett foglaltak állást, — mert ezzel is azt a tényt támasztották alá, hogy a főgondnokválasztástól a politika teljesen távol kell, hogy álljon.

A két körzet jelölő értekezletéről egyébként a következőkben számolunk be:

A csapókerti egyházi részzi tanácsának ülése.

A csapókerti egyházi körzet tanácsának ülését istentisztelet vezette be, melyen Halász András lelkes prédikált Utána a tanácsülés következett, melyen mindenképp az egyháztanácsosok esküt tettek. Az ülés következő tárgya a tisztikar megválasztása. Gondnokká megválasztották dr. Szabó Ferenc egyházi jegyző, ügyvédet; jegyzővé Bálint Mihályt; pénztárnokká Veress Gyula igazgatót; ellenőrré Rácz József udótitstet; a vallásos ünnepélyek rendezésére felkérték Gerda Sándor hitanhallgatót.

Dr. Juhász Nagy Sándor szólt utána és üdvözölte az új körzeti tanácsot. Ez az egyházi körzet — mondotta — a tizedik és szám szerint az utolsó a debreceni egyház alakuló részei között. De értékre nem utolsó. Az egyház, mint anya, egyenlő szeretettel öleli öklére mind a tíz gyermekét: az egyházi részzeit. Lehetőség, hogy a város közepén fekvő egyházi részzeit több szellemi és anyagi előnyökkel dicsekedhetnek, ámde az erkölcsi érték lehet több a kicsiny kunyhóban, mint a márványpalotákban. Nagyszerű verseny indult meg a tíz egyházi részzi között éppen az erkölcsi értékek kifejlesztése tekintetében. A debreceni egyház, amidőn részre oszlott, ugyanakkor nem szaggatta szét önmagát, hanem ezeket a részeket nagy egységgé foglalja össze — éppen úgy a város legelőkelőbb ucait, mint a kertseket és telepeket. — Minden erőt összefoglalunk, akár innen, ebből az imaházból, az óvoda-teremből árad ki, akár a Nagytemplomból, vagy az egyetemről. Ezzel köszönti az utjára induló egyházközségi tanácsot.

A tanácsülés után vette kezdetét a csapókerti egyháztanácsosok értekezlete, a főgondnokválasztás ügyében. Az értekezlet a helyzet ösmertetésének meghallgatása után, minden hozzászólás nélkül, közfelkiáltással, egyhangulag állást foglalt dr. Vásáry István polgármester jelöltsége mellett.

A nyilastelepi egyházi részzi értekezlete.

A nyilastelepi egyházi részzi tanácsa hétfőn délután 5 órakor tartotta értekezletét. — a főgondnokválasztás ügyében. A tanácsosok csaknem teljes számban jelentek meg azon. Éneklés és ima után Papp Imre vezető lelkes jegyzőkönyvvezetésre Vári Szalai Gábor tanítót, hitelesítőül Máthé József és Nagy Lajos József tanácsosokat kérte fel s az értekezletet megnyitotta. Jelentette, hogy az értekezlet egyedüli tárgya a Csapó ucaai, Kossuth ucaai és Árpád téri egyházi részzi megkeresése, a főgondnokválasztás ügyében s felhívta Vári Szalai Gábor egyházi részzi jegyzőt annak ismertetésére és felolvasására, aki a felolvasás után előadta, hogy az egyház vezetősége, felelőssége teljes tudatában, alapos

mérlegelés után jutott arra a meggyőződésre, hogy a főgondnoki székbe dr. Vásáry István, a város polgármestere ültetése szolgálja legjobban az egyház érdekét. Sok kiváló, érdemes férfiú van a vezetők között, kik méltán betölthetnék ezt a tisztet, de az egyház és város egyetértését, harmoniáját ez a választás fejezné ki legjobban. hiszen az egyház legtöbb s legnagyobb intézményei olyan időkben keletkeztek, midőn az egyház főgondnoki székében a város polgármestere ült. Minden személyi, minden politikai vonatkozást ki kell kapcsolni azért

ebben az ügyben s így ajánlotta elfogadásra a három egyházi részzi tanácsának indítványát, megkeresését a főgondnoki állás betöltésére.

Az egyháztanácsi értekezlet az indítványt minden hozzászólás nélkül, egyhangu lelkesedéssel tette magáévá s kimondta, hogy az egyház főgondnoki székébe dr. Vásáry István polgármester megválasztását óhajtja és igyekszik megvalósítani.

A határozat kimondása után dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző indokolta meg röviden, hogy miért tartja szerencsésnek az egyházi részzi tanácsok ilyen irányu megnyilatkozását. A történelmi tradíciónak teszünk eleget azzal, ha a város első választott tisztviselőjét a ref. egyház vezető presbiterévé választjuk.

Az értekezlet után rendes tanácsülés tartott, melyen Máthé József műhelyfőnök bejelentette, hogy a MANSz vezetősége a nyilastelepi ref. templom javára és a szegény gyermekek felruházására teaestélyt rendez. Elismerés érte. Több tárgy elintézése után a gyűlés imával és énekkel ért véget.

A Polgári és Gazdakör évi közgyűlése

Debrecen város gazdatársadalmának jelentékeny része a Polgári és Gazdakörben tömörült össze. Ez az egyesület vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését Balogh István földbirtokos elnöklése mellett.

Balogh István üdvözölte a nagyszámban megjelent gazdákat, megnyitotta a közgyűlést és felkérte ifj. Bakóczy Mihály főjegyzőt, hogy terjessze elő évi jelentését.

Bakóczy kegyeletes, meleg szavakkal parentálta el az elhunyt Dávid Mihály diszelnököt és Ekly József választmányi tagot.

Az egyesület tagjai közé 18 új tagot vettek fel. A pénzügyi helyzet ismertetésénél bejelentette, hogy az összes bevétel 6053 pengő, a kiadás 6371 pengő volt, a deficitet a 7220 pengő készpénzvagyomból fedezték.

Az egyesület egy a köznyomor enyhítésére, mint kulturális célokra is hozott áldozatokat.

A számvizsgáló bizottság a számadásokat rendben levőknek találta s így a közgyűlés a szokásos felmentést a pénztárosnak és vezetőségeknek megadta.

Egyhangulag elfogadták a jövő évi költségvetést is, melynek egy a bevétele, mint a kiadás 7222 pengő körül mozog, tehát a fedezet rendben van.

Foglalkozott a közgyűlés a könyvtári bizottság jelentésével is, melyből kitűnik, hogy az egyesület könyvtárában nem kevesebb, mint 3379 mű van közel 5000 kötetben.

A földmivelésügyi miniszter 152 kötetes könyvtárat ajándékozott a Polgári és Gazdakörnek, ezenkívül Kapos Sándor 7 művet ajándékozott. Köszönettel tudomásul vették.

A jelentés szerint a kör 1929-ben 559 pengőt fordított új könyvek beszerzésére és 530 pengőt költött újságok, szaklapok előfizetésére.

Ezt a jelentést is tudomásul vették s ezután Balogh István elnök megköszönve az eddigi bizalmat, a tisztikarral együtt lemondott s átadta a helyét a megválasztott Mócz András korelnöknek, aki a közgyűlés további vezetését átvette.

Rövid, tartalmas beszédben utalt arra, hogy a választmányi ülésen olyan határozatot hoztak, hogy az eddigi tisztikart ajánlják újbóli megválasztásra, Balogh Istvánt pedig arra kéri, hogy az eddig is igen helyes irányban vezetett kört és annak tagjait vezesse tovább azon az úton, melyen eddig haladtak.

A közgyűlés egyhangu lelkesedéssel fogadta Mócz András szavait és a választmányi javaslatát vita nélkül elfogadták.

Balogh István megköszönte az iránta megnyilatkozott bizalmat.

— Közel tíz esztendője tisztel már meg a kör engem bizalmával — mondotta. — Mindig igyekeztem eddig is szerény tehetséggel a kör érdekében, amennyire a szomorú múlt megegedte, szolgálni és amennyire lehetséges lesz, Isten segédelmével a jövőben is arra töreksem, hogy a kör minden egyes tagjának, ahol csak lehet, segítségé-

re lehessék. A viszonyokhoz képest igyekszem előmozdítani a kör érdekeit, legfőbb törekvésem lesz, hogy a haladást biztosítsam.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után egyhangu lelkesedéssel diszelnökké választották Mócz Andrást, aki a kör minden dolgának intézését élénk figyelemmel és szeretettel kíséri.

A tisztikar többi tagjai egyhangu választással a következők lettek:

Alelnökök: Mike János és Papler Pál, főjegyző ifj. Bakóczy Mihály, aljegyző Pásztor János, ügyész dr. Ménes Lajos, körgazda Balogh János, pénztáros Agárdy Lajos, könyvtáros Szentgyörgyi Gábor, ellenőr Öry István. A pénztárvizsgáló bizottság tagjai: Mócz András, Kertész István, könyvtárbizottság dr. Ecsedi István elnöklésével Mócz András, Jóna István és Nagy Gyula tagokból áll.

Megválasztottak még 60 tagu választmányt, akiknek sorait Diószeghy Lajos és Józán Józseffel egészítették ki.

Miután indítványok nem érkeztek be a közgyűlés Balogh István elnök zárószavaival véget ért.

HERCEG MONTENUOVO A FELSŐHÁZ TAGJA.

Budapest, február 18. A kormányzó a miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztésére az országgyűlés felsőházáról szóló 1926. évi XXII. tc. 23. paragrafusa alapján herceg Montenuovo Andor földbirtokos a felsőház tagjává élethossziglan kinevezte.

VAY LÁSZLÓ LESZ BEKÉSMEGYE FŐISPÁNJA.

Budapest, február 17. Politikai körökben elterjedt hírek szerint báró Feilitzsch Bertholdot, Békés- és Biharvármegyék főispánját a békési főispánságtól a legközelebb felmentik és Békésvármegye főispánjává Vay László báró felsőházi tagot nevezik ki.

Feilitzsch Berthold báró természetesen továbbra is megtartja a bihari főispánságot.

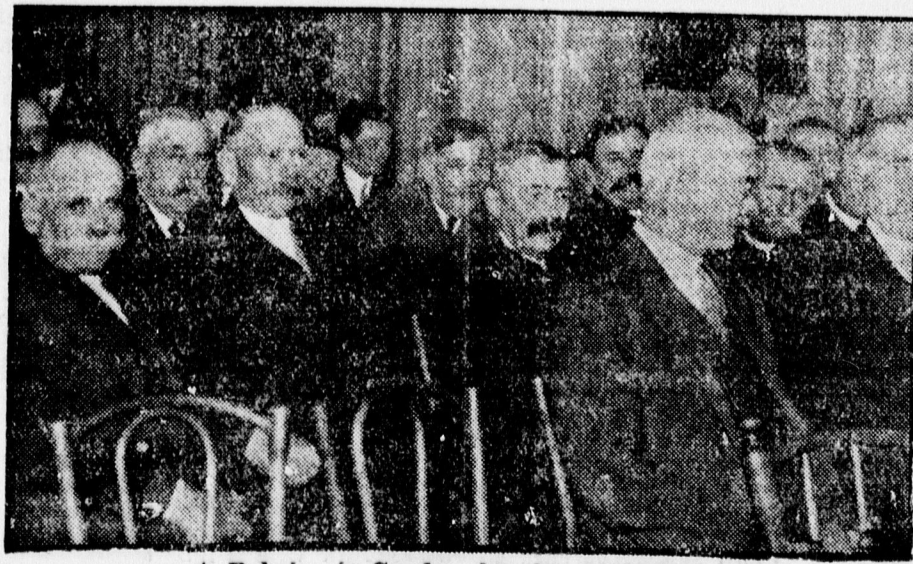
BÁRÓ KORÁNYI SÁNDOR KITÜNTETÉSE.

Budapest, február 18. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére báró tolevali Korányi Sándort, a budapesti kir. Pázmány Péter tudományegyetem nyilvános rendes tanárának, a magyar országgyűlés felsőházi tagjának, a tudományos irodalom és az orvosképzés, valamint a közegészségügy terén kifejtett, négy évtizedet meghaladó munkássága elismerésül a II. osztályu magyar érdemkeresztet a csillaggal adományozta.

A villamos és szekér karambolja

Könnyen végzetessé válható baleset történt a Halván uca végén, egy tanycsi szekér és a villamos között. — Koroknai József, Macs 47. sz. alatt lakó gazdálkodó a szekérével hajtott a kisállomás felé. Koroknai a fél fülére süket és így nem hallotta, hogy a kisállomás felől egy villamos csengetve közeledik. Csak akkor vette észre a villamost, amikor már a szekér a sínekre ért. A villamos vezetője fékezett ugyan, de a villamos mégis elkapta a szekér hátulját, a szekér felborult és Koroknai a földre zuhant, ahol kisebb zúzódásokat szenvedett.

A rendőrbíró ma vont a felelősségre a vigyázatlanul hajtó gazdálkodót és vigyázatlan hajtásért 20 pengő pénzbüntetésre ítélte. Mivel pedig a villamos kocsijeleje is megsérült, kötelezte, hogy a villamos kárát, 25 pengőt, térítse meg. Koroknai József az ítéletben megvívódott és így az igazsá-

A Polgári és Gazdakör közgyűléséről.

A debreceni iparosok munkaalkalmak teremtését, a városi és állami közmunkák megindítását, a közszállításokban való részvételét és építkezési kölcsönöket sürgetnek

A debreceni Ipartestület rendkívüli közgyűlése.

A debreceni Ipartestület rendkívüli közgyűlés keretében tárgyalta meg azokat a kérdéseket, amelyek nyomásból hatnak az iparosokra és tanácskoztak azokról a lehetőségekről, amelyeknek révén az iparosság sorsán segíteni lehetne.

A vasárnapi rendkívüli közgyűlés előkészítése volt annak az országos iparos gyűlésnek, amelyet a jövő vasárnap tartanak meg Budapesten, s ahol az egész ország valamennyi ipartestülete a debreceniéhez hasonló határozatokkal fogja aláírni az országos kongresszus határozatainak sulyát.

A debreceni Ipartestület rendkívüli közgyűlése a tárgyhoz méltó, nagy érdeklődés mellett folyt le. Az ipartestület disztermett zsufolásig megtöltötte az érdeklődő iparosság és örvendetes jelenségnek kell tekinteni, hogy az iparos társadalom vezetői hívó szavára ilyen impozáns megmozdulásra határozották el magukat.

A közgyűlést Varjassy Imre elnök 11 óra után nyitotta meg és meleg szavakkal üdvözölte a megjelent iparosokat és vendégeket, köztük dr. Koller József iparhatósági biztost, dr. Diezig Alajos és dr. Ólász Vilmos kamarai s. titkárokat. Ezután ismertetette a rendkívüli közgyűlés összehívásának indokait és felkérte Lechner Lajos ipartestületi jegyzőt, a határozati javaslatot előterjesztésére.

Az első határozati javaslat a következőképpen hangzik:

HATÁROZATI JAVASLAT.

A Debreceni Ipartestület 1930. évi

február hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlése, az iparosoknál uralkodó nagy munkanélküliségre tekintettel, tisztelettel felkéri Debrecen sz. kir. város Polgármester urát, hogy:

1. kövessen el minden lehető árán, nézve, hogy a már terbevetett városi közmunkák még a tavasszal megkezdessenek;

2. a város tulajdonát képező épületeken szükségessé vált javítási és tartozási munkálatok sürgősen rendelkezessék el;

3. úgyszintén rendelkezessék el ezen városi épületekben, az előzetesen megállapított szakértői szemle után, pótlásra, javításra szoruló belső berendezési (bútorzat, víz, villany, csatornázás, closette stb.) munkálatok;

4. amennyiben a város által alkotott szabályrendeletek arra módot nyújtanak: a háztulajdonosok köteleztesse a közegészség és közbiztonság érdekében halaszthatatlan sürgősségi munkálatok (pl. dűledező falak, kerítések, kapuk, tetők kijavítása, továbbá ott, ahol már vannak, de a talált állapotban meg nem felelnek véleményezett closette-ek, bádóg- és vízcsatornák stb.) elvégzésére;

5. a Kőzetemetőhöz vezető út köveztesse ki; a temető rendeltetésének adassék át, természetesen a ravatalozó épület létesítése után, anélkül, hogy a krematórium felépítése bevártnék;

6. segítse elő a város s a maga részéről is hasson oda, hogy a kormány a magánépítkezésekre jelzálogkölcsönt folyósítsa;

7. a város sem házilag, sem egyes kiválasztott iparossal munkát ne végeztesse, hanem pályázat útján adja azokat ki;

8. amint a főváros és más vidéki városok követik azt az igazságos elvet, hogy a helybeli munkákat helybeli iparosok végezzék, azonképen a debreceni munkákat csakis debreceni iparosok végezzék;

9. keressék mód reá, hogy a kövezési munkák ne hitelbe készíttessenek, mert ezáltal a helyi kövező iparosok a közvetlen vállalástól teljesen kizártnak, minthogy megfelelő kifizetéssel és tőkével nem rendelkeznek s így hitelbe sem dolgozhatnak; mint alvállalkozók pedig, a fővállalkozók kénye-kedvének vannak alávetve.

Az ipartestület szakosztályai készségi közrejárnak abban, hogy a hatóság részére a szükséges adatok rendelkezésre álljanak.

A rendkívüli közgyűlés megbízta az ipartestület elnökségét, hogy az indoklással ellátott határozati javaslatot, küldöttség útján, a Polgármester úrnak adja át.

Ezt követően felolvasta az ipartestületi jegyző a másik, hasonló szellemű, határozati javaslatot, amely szintén a munkaalkalmak megteremtésével foglalkozik:

HATÁROZATI JAVASLAT.

A Debreceni Ipartestület 1930. évi február hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlése, az iparosoknál uralkodó rendkívül súlyos helyzetre tekintettel, tisztelettel felkéri az illetékes miniszter urat, hogy:

1. a Debrecenben levő állami épületeken mutatkozó és javításra szoruló munkálatokat, az előzetesen megejtett szakértői szemle után, rendelje el, hogy ezzel az érintett ipari szakmák munkaalkalmakhoz jussanak;

2. amennyiben az állam Debrecenben valamely intézményének épület emelését és berendezését vette terbe: e munkálatok végrehajtását, a munkanélküliség enyhítése céljából, minél előbb, de még ez év elején rendelkezesse el;

3. tiltsa el, hogy az állami intézmények házikézelésben ipari munkákat végeztessenek;

4. azok a hatósági üzemek, amelyeknek fenntartását a közérdek nem indokolja és amelyek az iparosok érdekeit sértik, szüntessék be;

5. felkéri a rendkívüli közgyűlést, hogy az állami ruha és lábbelik szállításából aránylagosan a debreceni iparosság is megbízást nyerjen, továbbá a katonaság részére szükséges felszerelési cikkek készítésére megbízást kapjon;

6. kéri továbbá a rendkívüli közgyűlést, hogy a magánépítkezések előmozdítása céljából a kormány jelzálogkölcsönt folyósítsa;

7. végül kéri a rendkívüli közgyűlést az építési anyag kartelljének megszüntetését, nemkülönben az építési anyag vasuti szállításának díjmérséklését.

Kimondja a rendkívüli közgyűlés, hogy ezen határozati javaslatot, megfelelő indoklás kíséretében a m. kir. kereskedelemügyi, pénzügyi, népjóléti és munkaügyi, belügyi, honvédelmi, vallás- és közoktatásügyi miniszter uraknak, végül szíves megfontolás vé-

Hideg a vasláb, de meleg a szív

— Regény —

Irtá: Péterfia József

(30)

Hűtlen lenne most, mikor az idők kohójában újabb szenvedés várja. Nem, nem, ezerszer nem. Hát nem ő irta fel jegyzetei közé, mikor a magyar történelmet tanulta, hogy aki a magyarok történetét megismeri, megtanulja szeretni ezt a népet. Elfelejtette volna már saját megállapítását. Nem és nem. Ez az örökön szenvedő, küzködő és vérző ország az ő hazája, az övé, az egész életében csak küzködő, szenvedő emberé.

Egon hazát lelt itt messze idegenben és feljüngött szívében a tudat: magyar vagyok. Oh mit tudjátok ti mi a haza, kik üres szölamokban élitek ki a szót, kik nem szenvedtek érte, de én-én, ki megtaláltam, bár nem vesztettem el, ki odaadtam testi épségemet, talán jövőmet, mert azt hiszem neki adom... Én, én a vérző csonk, mint ez a térkép itt...

Egon kiejtette kezéből az újságlapot. A testi gyengeség erőt vett rajta. A nagy izgalmak után ajult álomba merült.

Arra ébredt fel, hogy mozgolódás támadt körülötte. Ismét Tatjana grófnő tartotta jótékonyági körutját. Ezuttal cigarettákat hozott. Előbb a kis körteremben lévő másik kényesültséggel végzett, majd Egon ágya mellé ült:

— Dohányzik, — kérdezte.
— Igen, grófnő.
— Hoztam magának is néhány jó cigarettát.

— Hálásan köszönöm grófnő. Jól fog esni — Nagyon nélkülöztem a cigarettát. A fronton sokszor falevelet szívtunk.
— Megkaptá az újságokat?

— Igen grófnő, de azok nagy szomorúságot ujságnak nekem.

— Hogy-hogy?

Egon felvette az egyik újságlapot:

— Nézze grófnő, mit csinálnak a hazából. Szétdarabolják, elveszik tőle a Kárpátok koronáját, elveszik az ősi Transylvániát, szakítanak északon, délen, keleten, nyugaton. Éppen az imént írtam el szegény hazámat. Mondja grófnő, lehetséges az, hogy ezt a sorsot szánták Magyarországnak.

— Hja barátom, a győztes jogán. — Az ántánt győzni fog és azokat elégti ki, amely náció vele tart.

— Rettenetes. De mit vétett szegény Magyarország, hogy ennyire szétszabdallják.

— A magyarok az osztrák monarchia leghűségesebb eselődei, ezért bünhődnek. A monarchia többi nemzetiségei a csehek, románok velünk vannak, természetes, hogy őket elégti ki.

Itt Tatjana grófnő kis szünetet tartott, aztan jelentőségeljesen mondta:

— Ha a magyarok idejében kiugranak, ha követik a csehek példáját, más lett volna a helyzet. A mi propagandánk nem bír a magyar ezredekkel a fronton. Éppen most teszünk ismét egy kísérletet. Apropos, hisz maga éppen magyar és ebben segítségünkre lehet.

Suttogóvá vált Tatjana grófnő hangja, közelebb hajolt Egonhoz és ismét az oroszok tegező beszédmódját használta:

— Nézzed fiam, egy-két szóval megmondom neked miről van szó. Én a déli orosz hadsereg propaganda szektiójánál vagyok. Te intelligens ember vagy, érted mi az. Most éppen azon dolgozunk, hogy a velünk szemben álló magyar ezredeteket felvilágosítsuk, valahogy értésükre adjuk, hogy céltalanu. — Önön hazájuk érdekei ellen harcolni és véreznek. Nézd, itt van éppen nálam egy fogalmazvány, persze orosz nyelven. Magyarra fordítjuk a szöveget, sok százezer példányban sokszorosítjuk és elárasztjuk vele a ma-

gyar ezredeteket.

— Miként lehetséges ez? — csodálkozott Egon.

— Ne légy naiv! Van arra ezer mód. Repülőgépekről dobáltatjuk a csapatok közé álló harcok idején becsempésztetjük az árkokba, vagy ha történetesen visszavonulásban vagyunk, hátrahagyjuk a kiürített állásokban. Fődolog, hogy a magyar katonák kezébe jusson és olvassák. Eddig az volt a baj, hogy nagyon gyatra volt a fordítás, mint mondják. Jól érthető stílusban kellene átfordítani magyarra, hogy az egyszerű katonák is megérthessék. Látod te megcsinálhatnád ezt a fordítást. Hallgasd milyen jól hangzik.

Tatjana grófnő elővett kis táskájából egy írást és olvasni kezdte, lassan, nyomtatékosan, az orosz szavakat átfordítva előbb angolra:

„Magyar katonák!

Emlékezzetek 1848—1849-re, mikor a ti dicső szabadságharcotokat, önállóságra irányuló szent törekvéteket az az osztrák uralom nyomta el, mely most ellenünk hajszol benneteket. Az osztrák császár szorultságában a minden oroszok cáriját hívta akkor segítségül, de az orosz haderő lovagiasan viselkedett veletek szemben és nem az oroszok, hanem az osztrák pribékek végezték ki és küldték bitófára Aradon legjobbjaitokat. — Fordult az idő kereké és most meg ellenünk állit csatasorba benneteket Ausztria. Magyarok, magyar katonák, ébredjete tudatára annak, hogy hiába ontjátok a vért, hogy idegen érdekek szolgálatában véreztek. Nekték nem ott van helyetek, honnan az évszázadok folyamán csak béklyókat kaptatok, hanem azon nemzetek mellett, melyek szabadságot, jobb sorsot biztosítanak számotokra. Ha elhagyjátok az osztrák zászlót, országotok épségben marad, lerázhajátok az osztrák igát és a Cár a szövetségese hatalmakkal egyetemben felszabadít benneteket...“

(Folytatása következik.)

gett a miniszterelnök urnak felterjeszti.

Egyben kimondja a rendkívüli közgyűlés, hogy a kérés támogatása végett Debrecen sz. kir. város főispánját és polgármesterét felkéri.

A két határozati javaslat felett rövid, tartalmas vita indult meg. — Elsőnek Szendrey Sándor ácsmester, előjárósági tag szólalt fel és szépen, okoskodva felépített beszédében indokolta meg az Ipartestület előjáróságának határozati javaslatát. Rámutatott arra, hogy a bajok nem mai keletiek és eredetüket kétségkívül a háboru utáni idők ziláltságában kell keresnünk. Örömmel üdvözi a két határozati javaslatot, amely nemcsak általánosságban kér munkaalkalmat hanem precízen fel is sorolja az iparosság által a segítséget módjaként sürgetett teendőket. A kormány által nyújtott eddigi segítséget készséggel elismeri, azonban ezeket nem tartja kielégítőnek, mert a bajok olyan nagyok, hogy csak nagyobb méretű és állandó jellegű segítség mentheti meg az iparos társadalmat mai, igen nehéz helyzetében. A kormány minden jó igyekezetét az iparosoknál nagyobb tábor, az agráriusok érdeke nyomja el és éppen ezért jóakaratot és szeretetet kér az iparosság érdekében. Elismeri a Városi Takarékszövetkezetnek a Városi Takarékszövetkezet vezérigazgatójának: ifj. Magoss Györgynek a kisipari kölesönök megszerzésénél tanúsított nemes intencióját, de sajnos, az esedékesség időpontjában még mindig munkaalkalom nélkül állanak itt az iparosok. Sürgeti a helyi iparosoknak a közmunkákban előnyben való részesítését s annak lehetővé tételét, hogy a következő munkálatok elvégzésére megfelelő költségekkel fel, hogy így a kismesterek is hozzájuthassanak a munkálatokhoz. Az építőipar fellendítése érdekében minden lehetőséget kell tenni, mert az építőipar egyik legfontosabb lendítőereke az általános boldogulásnak. Figyelemre méltó a gazdasági társadalmat, hogy az iparosság bukása az ő romlásukat is magával fogja hozni. Szükségesnek tartja, hogy a Társadalombiztosító nagy tökélet az ipar fellendítésére használják fel, megfelelő részben. Szendrey Sándor hatalmas beszédét sűrűn szakították meg helyes közbeszólásokkal. Ez a beszéd méltó indoklása volt mindannak, ami a két határozati javaslatban foglaltatott.

Utána Kovács József alelnök a háziorvosok jelzőkönyvesítésének folyósításának a határozati javaslatban való fokozottabb hangsúlyozását kívánta, majd Vági István hosszabb beszédében a pártkeretek leomlását sürgeti, mert itt csak gazdasági kérdések lehetnek döntők és irányadók. Indítványozta, hogy gr. Bethlen István miniszterelnökhez, mint Debrecen országgyűlési képviselőjéhez táviratilag forduljanak, hogy a határozati javaslatokban kért megvalósítása érdekében kövessen el mindent és hessen oda, — hogy a kért segítség sürgősen jöjjön.

A rendkívüli közgyűlés Vági István indítványára elhatározta, hogy a miniszterelnököt a határozati javaslatban foglalt kérések támogatására és teljesítésére táviratilag kéri fel, mintán a mai nehéz helyzetben csak is a kormánytól várható hathatóság segítség.

A határozati javaslatokhoz hozzászóltak még: Harkányi Ede közfőhadnagy, Fitori Ambrus cipész mester, Tóvölgyi Béla reszelővágó és Anduska József kőműves, míg Erdei József kőműves a lakásfelszabadításokat tartotta az építőipar fellendítésére célravezetőnek.

Igen értékes felszólalások hangzottak el Kovács József cipész mester, Vangor Antal asztalosmester és Bessenyei Lajos asztalosmester részéről, mely után Varjassy elnök foglalta össze a felszólalások lényegét és konstataulta a határozati javaslatok egyhangú elfogadását.

Ezután Lechner Lajos ipartestületi jegyző az adósérelmekre vonatkozó határozati javaslatot olvasta fel, amely így szól:

HATÁROZATI JAVASLAT.

A Debreceni Ipartestület 1930. évi február hó 16-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta azt, miszerint felkéri a Pénzügyminiszter urat az alábbi kérések teljesítésére:

I. Tekintettel arra, hogy az általános kereseti adó, továbbá a jövedelem- és vagyonszármazéki adó megrogzítása 1925. évi január hó 1-étől kezdődött, amikor a kézművesiparosság gazdasági helyzete a mainál sokkal jobb volt, dacára, hogy a megrogzított adó felmondása az érdekeltségek rendelkezésére áll ugyan, azonban minden eredmény nélkül, továbbá tekintettel arra, miszerint igen gyakran előfordul az, hogy a kézművesiparosokra vonatkozó rendelkezések nemtudása miatt a rogzított adók felmondását elmulasztják, kívánja a rendkívüli közgyűlés, miszerint rendelje el a Pénzügyminiszter úr azt, hogy a m. kir. Pénzügyigazgatóság méltányos esetekben az általános kereseti adót, illetőleg jövedelem- és vagyonszármazéki adót is leszállítsa, hogyha az illető adóalany adóalapját nem mondotta volna fel.

Rendelje el a Pénzügyminiszter úr az 1930. évre azt, hogy az ú. n. minimális tételek leszállítsanak, az eddigi 500—1000 pengő helyett 300—800 pengőig.

II. Tekintettel arra, hogy a forgalmi adót a kézműves iparosság áthárítani

a fogyasztókra nem tudja és így az iparosokra a forgalmi adó tulajdonképpen újabb kereseti adót jelent, kívánja a rendkívüli közgyűlés, hogy a forgalmi adó, a mai viszonyokhoz képest, teljes mértékben szüntessék meg.

Ujabbán a forgalmi adók behajtását példátlan szigorúsággal végzik az illetékes hatóságok.

Az 1929-es év csapásaitól elalélt ipar és különösen a mindennapi megélhetésért küzdő iparos adóját megfizetni csak a legnagyobb nehézséggel tudja és jobb idők elkövetkezésére várva, fizetési halasztást kérni kénytelen. Éppen ezért a rendkívüli közgyűlés elhatározta, hogy a Pénzügyminiszter úrtól kérni fogja a forgalmi adó behajtási szigorának enyhítését, mert az iparosság szívesen megfizetné az adóját, hogyha arra képes lenne.

Ezt a határozati javaslatot egyhangú helyesléssel, hozzászólás nélkül fogadták el. Ezután Tóth Lajos építész, alelnök ismertette a jövő vasárnap tartandó országos iparosgyűlés célját, majd Varjassy Imre elnök a rendkívüli közgyűlést déli egy óra után bezárta.

A Háztulajdonosok Egyesületének gyűlése

Az Ipartestülethez intézett válság-iratban együttműködést ajánl fel az egyesület a nehéz gazdasági helyzet javítására.

Vasárnap délután tartotta a Háztulajdonosok Egyesülete válság-iratban hozott határozati javaslatot, mely foglalkozott az Ipartestületnek az üzletberek leszállítását célzó átiratával.

A gyűlést, melyen a választmányi tagok teljes számban jelentek meg, Bíró Sándor, a Háztulajdonosok Egyesületének elnöke nyitotta meg, aki ismertette az alábbi részletesen kidolgozott válság-iratot az Ipartestület átiratára.

A Debreceni Ipartestület tekintetes elnökségének

Helyben.

Hivatkozással 849-494—1930. sz. alatt az üzletberek korlátozása tárgyában hozánk intézett nb. megkeresésükre, van szerencsénk közzölni választmányunk alábbi állásfoglalását:

Köszönettel vesszük, hogy a tek. Ipartestület közérdekű kérdésekben az együttműködést felajánlja. Egyesületünk azon főfeladata mellett, hogy elsősorban tagjainak, a háztulajdonosoknak jogos és eddig még csak sérelmeket szenvedett érdekeit képviselje, a multban, ugy a jövőben is tekintettel kíván lenni a többi érdekeltségekre is. — Ezt bizonyítja az a tény, hogy a

lakások felszabadítását Egyesületünk átmeneti bérkorlátozás mellett kérte, ami által elkerülhetőnek tartjuk a bérlőket esetleg érhető anyagi károkat és egyéb szociális hátrányokat.

Ami az üzletberek kérdését illeti, véleményünk szerint nem a bér az oka az iparosok és kereskedők mai nehéz helyzetének, hanem az általános rossz gazdasági viszonyok, melyek viszont főleg abból erednek, hogy pénz- és hitelhiány van, a kartelek és trösztök s azok révén egyeseknek jutó indokolatlanul nagy jövedelmek egyfelől a termelést megdrágítják, másfelől a termelők, tisztviselők, munkások és fogyasztók tömegeit a jogos jövedelem nagy részét elvonják s ezen osztályok vásárló és fizető képességét leszállítják. Ezek okok folytán csökkent 50—60 százalékkal az iparosok és kereskedők forgalma és bevétele s ez okozza a krízist, amely azonban általános is, kik a ház jövedelméből a közterheket és fentartási költségeket is alag képesek fedezni. Az ipar és kereskedelem mai nehéz helyzete nincs közvetlen összefüggésben a lakbérrel, amit legjobban bizonyít az a gyakori eset, hogy év-

tizedekig fennállott nagy és erős cégek, melyeknek üzlete a saját házukban van s így üzletbért nem fizetnek, mégis tönkremennek.

Tekintettel azonban arra, hogy a válságos gazdasági helyzetben való segítés közérdek s e célból a különböző érdekeltségek együttműködése, különösen városunkban, ahol sok iparos és kereskedő egyúttal háztulajdonos is, feltétlenül kívánatos, ezért tisztelettel felajánljuk, hogy az általános gazdasági helyzet megjavítása céljából tartandó értekezleten, amely nyíltan illet összehívni méltóztatik, kiküldötteinél utján készséggel részt veszünk.

Debrecen, 1930 febr. 17.

Teljes tisztelettel

Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete:

Bíró Sándor sk.,

ü. v. elnök.

Dr Kovács Béla sk.,

ügyész.

Az indítványhoz többen hozzászóltak a tagok közül, de lényeges változtatást senki nem kívánt, s így a Bíró Sándor elnök által kidolgozott átirati indítványt a gyűlés egyhangulag elfogadta.

(k. i.)

IGEN SZÉP SIKERÜNEK IGÉRKÉZIK A SZERDAI KULTUREST.

A városi Zenede dísztermében lesz este nyolc órakor az est.

Már hetek óta nagy felkészültséggel

készül az agilis rendezőség arra a kultúrestre, amit a Városi Zenede dísztermében. a város színe, virága előtt a legjobb műkedvelők és kedvenc művészek tesznek felelősséget. Az estély célja a legszebb, hiszen a nyomorgó, szegénysorsu egyetemi hallgatók felszabadítására fordítják az estélytel kapcsolatos bevételt. Ma, — közismert az a nyomor, ami éppen a középosztályra készülő ifjúságokat kezdte ki, ma kétszeresen fontos a diákszociális kérdésnek a segélyezése. Az első társadalmi megmozdulás ebben az irányban és éppen aziránt érthető az előzetes nagy érdeklődés. A társadalmi előkelőségek is szívesen megmozdulásnak ismerték el ennek a kérdésnek a fontosságát és a védnökök sorában ott találjuk a városi és egyházi vezetőket és a társadalmi egyesületeket.

Az estély műsorán a Kollégiumi Kántus, dr. Hankiss professzor, Bodor Jolán, Madzsar Lujza, Ziffer Klára, dr. Lukáts Béla, Áregh Rózi, Versey György, Szondy István, Török Ilus, Gidófalvy Elemér, dr. Markovicsné Csűrös Ferike szerepelnek a remekül összeállított műsoron.

Külön értéke és érdekessége lesz az estélynek T. Timár Ha énekművész, aki dr. Csóváry Kálmán, a fiatal és nagytehetségű zeneszerző legújabb nótáiból fog énekelni.

A SINGER VARRÓGÉPEK MÉGIS A LEGJOBBAK!

China vashor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitűnően bevált házi szer.

Félliteres üve 2.50 P.

Kapható: a készítő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárban.

Színház mellett.

A vízvezeték- és légszusz szerelők ünnepi vacsorájáról. Középen az ünnepelt Németh Lajos szerelmester.

Ötmillió munkanélküli van az Egyesült Államokban

AZ UTÓBBI HETEK BEN 700 EZER MUNKÁST ÉS 25 EZER BANKHIVATALNOKOT BOCSÁTOTTAK EL.

Newyorkból jelentik: Hoover köztársasági elnök egy propagandautazása alkalmával kijelentette, hogy 1920-ban új éra kezdődik az amerikai közgazdasági életben, a munkanélküliek száma csökkenni fog és az ipar kikerüli a meredek részt, amely felé a hullámok sodorták.

A köztársasági elnök kijelentését közgazdasági körök szkeptikusan fogadták. Két nappal a nyilatkozat után Francis Perkins asszony, Newyork államipari bizottságának vezetője, olyan adatokat hozott nyilvánosságra, melyek merő ellentétben állanak Hoover optimizmusával. Az októberi krach óta valamennyi ipari ág visszafelé fordult. Január még rosszabb volt, mint december. Az agyag-, kő- és üvegiparban 12.6 százalékkal nőtt a munkanélküliség, a faiparban 6.2 százalékkal, a bőrparban 2.8 százalékkal, az élelmiszer- és dohányiparban 6.8 százalékkal, egyedül a textilipar mutat némi haladást, amennyiben a munkanélküliek száma 2.8 százalékkal csökkent. A papír-, vas-, gép-, víz-, fény- és villanyerőiparban a csökkenés 2 százalékos. Ez a hivatalos kritika megsemmisítő erővel hatott és a magáncégek is nyilatkozni kezdenek.

Egy tekintélyes gazdasági folyóirat kijelentette, hogy a közvélemény egyre nagyobb bizalmatlansággal figyeli a gazdasági helyzetet, mert a köztársasági elnöktől ajánlott rendszabályok túl lassan valósulnak meg. Több helyen azt állítják, hogy a közgazdasági élettel a kormány veszedelmes politikai játékot játszik.

A munkanélküliek számát szakértők 3-5 millióra becsülik.

A télen ez az óriási szám aligha fog csökkenni s a javulás csak nyáron indul meg, amikor a kormány végre megkezdi út- és vasútépítési programjának megvalósítását. Addig nincs segítség. Jellemző a helyzetre, hogy

az utóbbi 4 hét alatt a Wall Streeten 25 ezer bankhivatalnoknak mondtak fel.

Az automobilipar alig dolgozik. — Bebizonyosodott tény, hogy

az utóbbi három hónap alatt 700 ezer gyári munkást bocsátottak el.

A novemberi választások elé mind két párt nagy reményekkel néz. A köztársaságiak optimizmus kampányára a demokraták ugyanolyan erős pesszimizmus-kampánnyal felelnek. Az amerikai közgazdasági élet 1931 előtt aligha javul meg.

ANGLIÁBAN IS NŐ A MUNKANÉLKÜLISÉG.

Londonból jelentik: Az angol alsóházban hevesen megtámadták Thomas minisztert, mert a munkanélküliség egyre emelkedő tendenciát mutat. Thomas munkügyi miniszter védekezésükben részletesen vázolta az életbeléptetett rendszabályokat és bebizonyította,

hogy a kormány nem felelős a helyzetért. Ha a kormány munkája csak számokkal bírálható el —

Kilencszáz millió fontot tesznek ki a világ hadügyi kiadásai évenkénti

Snowden kincstári kancellár a rádióban előadást tartott az Egyesült Államok és Kanada számára. Előadása során a leszerelés pénzügyi vonatkozásairól a következő adatokat közölte. Anglia 1913-ban fegyverkezésre 80 millió fontot, a múlt évben 1150 millió fontot, az Egyesült Államok 1910-ben 92 millió, 1929-ben 175.8 millió fontot költött. A volt központi hatalmak kivételével ma minden európai állam többet költ hadicélokra, mint a világháború előtt. A világ összes hadügyi kiadásai ma évi 900

akkor az ezidei helyzet rosszabb, mint a tavalyi volt, de most megvan a javulási tendencia. A munkanélküliek száma tavaly óta 18 ezerrel növekedett. Az egyetlen kivétel az angol ipar alapos reorganizációja, amely kezdetben ugyan megnöveszti a munkanélküliek számát, de csak átmenetileg, mert kívánt hatása előbb-utóbb bekövetkezik.

millió fontot tesznek ki. Ebből 60 százalék jut az európai államokra 20% az Egyesült Államokra és 20 százalék pedig más országokra. A közvetlen kiadásokon kívül tekintetbe veendő, hogy a fegyverkezési verseny a legbiztosabb előidézője a háborúnak. A világháború Angliának több, mint 10 ezer millió font közvetlen kiadásba került. A világháború közvetve 7 ezer millió font adósságot hagyott hátra Anglia számára. Ezen összeg törlesztésére és kamatszolgáltatására évi 350 millió font szükséges.

Botrányos bűnügy Gogánfán

A zalaegerszegi ügyészség foglya a gogánfai főintéző. — Egyházi és világi hatóságok vizsgálták ki Langmahr Béla egész bűnlajstromát.

Egyre szélesebb körben, az erkölcsi és társadalmi fertő egyre zavarosabb mélységeibe nyulva folyik a vizsgálat a dunántúli gogánfai kastély főintézőjének ügyében. A megmozdult hatósági apparátus, a vizsgálat külsőségei, az esetnek ma még tisztázatlan, sejtelmes körvonalai mögött meghúzódó, megdöbbentő és visszatükröző dolgok mind egyre fokozódó elborzadást váltanak ki a lelkeken.

Langmahr Béla, uradalmi főintéző 1927-ben lépett szolgálatba Gogánfán. Külley János özvegyének ezerholdas birtokán. Két esztendőig tartott, amíg világhosszú derült azokra az eseményekre, amelyek a főintéző érája alatt az ősi kastélyban lejátszódtak.

Langmahr 30.000 pengő uradalmi pénz felhasználásával tataroztatta a kastélyt, súlyosított márványmedencét építtetett, szőnyegekkel vonta be a padlót, keleti pompával berendezett lakásban lakott 80 öltöny ruhájával és 60 pár cipőjével.

A hivatását teljesen elhanyagolta. Később kelt kevélmesen el. Különös kedvtelenséget kitöltött a kastélyba berendezett paraszti gyerekek és legények társaságában. Hogy a falu lakosainak szimpátiáját biztosítsa, hatalmas összeget adózott különböző jóléti intézményekre. Amellett sportegyletet alapított s a tréningeken maga is megjelent s ott kereste a legények barátságát.

Tavaly ősszel vette herbe a birtokot Kibédy Albert, aki megdöbbentve értesült Langmahr életmódjáról. Vizsgálatnak megindítását kérte a hatóságoktól. Erre megüzenték neki a faluból, hogy agyonlövők, hogyha Langmahrnak bántódása esik. Kibédy nem hátrált meg. Külön csendőrsöt kapott a kastély és tovább folyt a nyomozás, amely egyre rettentesebb adatokat hozott napvilágra. — Az első napon 39 legényt hallgattak ki és 39 beismerő vallomást hangzott el.

És így haladt a nyomozás, amelynek adatai szerint az egész falu fiatal férfi lakossága gvakori vendége volt a főintézőnek. Nyomoztak a csendőrök, s kihallgatták a tanítót, a jegyzőt, Rott

Nándor veszprémi püspök jelentésére szólította fel a falu katolikus papját, figyelték a postát, rájöttek, hogy a fővárosban tartózkodó Langmahr barátai figyelmeztették a feje felett gyülekező felhőkre, elfogtak egy sürgőnyt, amelyben a főintéző üzeni, hogy lejön a faluba, mozgassák meg az embereket, vonulassák fel a leventéket, üdvözlőbeszédet demonstroljanak mellette.

Kibédy pedig újra üzenetet kapott: agyonlövők ha nem szünteti be a nyomozást az ügyben.

Langmahr vonatra is ült. Gogánfa előtt egy állomással azonban csendőrök várták, és Zalaegerszegre vitték, az ügyészség focházába.

A lavina megindult. És a bűnök halma az egész falu tisztaságát megromító bűnök súlya teljes erővel zúdult most rá a bűnösre.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsört.

Szebb és o'csöbb, mint a csempe

„Gromo” zománcozott falvédőlemez

türedőszoza és konyhafalak burkolására minden színben izléses szevényekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós bádogos és vízvezeték szerelő mesternél

DEBRECEN, CSAPO-U. 3. Telefon 9 17.

RÁDIÓ-MŰSOR

KEDD, FEBRUÁR 18.

BUDAPEST. 9.15: Eugen Stepa orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A rádió házi kvartettjének hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 13: Időjelzés, időjárás. — 14.30: Hírek, élelmiszerárak. — 15: Piaci árak és árfolyamhírek. — 15.30: A „Tündérvásár” meseórája. — 16.45: Időjelzés, időjárás. — 17: „Helyes magyarság, Magyar helyesírás.” — 17.30: A Mándits szalonzenekar hangversenye. — 18.10: Lukinich Imre dr előadása: „Magyarország történelme életrajzokban.” — 18.50: Francia nyelvoktatás. — 19.25: Laurisín Lajos dalestje. — 20: Vigjáték-előadás a Studióban. — Utána kb. 22: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — Majd Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Britannia szállóból.

BELGRÁD. (432 m.) 10.30: Gramofon. — 12.40: Déli zene. — 18: Jazz. — 20: Kis hangverseny. — 22.15: Táncczene és balalajka.

BERLIN. (418 m.) 16.30: Szórakoztató zene. — 19.15: A bucsuzás zenéje gramofonlemezekon. — 20: Frankfurt. — 20.40: Honegger zeneművei a szerző vezetésével.

BRESLAU. (325 m.) 16.30: Nagy művészek gramofonon. — 19.05: Jazz.

FRANKFURT. (390 m.) 17.20: Stuttgart. — 18.35—19.30: Stuttgart. — 20.15: Stuttgart. — 20.15—21: Stuttgart.

KASSA. (293 m.) 12: Szalonzenekar. — 13.10: Gramofon. — 17.10: Falusi zene. — 19.05: Szalonzenekar. — 20—22: Pozsony. — 22.15: Pozsony.

KÁTFOWITZ. (408.7 m.) 16.20: Gramofon. — 17.45: Warszawa. — 19.50: Kienzl: Fehér virág című operája Posnanból.

LAUSANNE. (680 m.) 15.45: Gramofon. — 16.45: Táncczene. — 20: Kis hangverseny. — 20.50: Dalok és gondolkajáték. — 21.10: Ének- és zenekar.

MILANO. (500.8 m.) 17: Kvintett. — 19.15: Vacsorai zene. — 20.30—23.30: Torino. — 23.40: Torino.

NÁPOLY. (331.4 m.) 17: Hangverseny. — 21.02: A San Carlo Színház előadása.

POZSONY. (279 m.) 11.30: Gramofon. — 12.35: Brno. — 16: Prága. — 17: Gramofon. — 17.30: Rádiózenekar. — 18.20: Brno. — 19.05: Gramofon. — 20: Tót népdalok. — 21: Táncczene. — 22: Prága — 22.15: Cigányzene.

WIEN. (516.3 m.) 11: Gramofon. — 15: Képrádió. — 15.30: Szórakoztató zene. — 17.30: Barkácsolás. — 18: Az osztrák labdarugóspori. — 18.30: Műtrágyázási előadás. — 19: Helyszíni közvetítés az Augarten-bú alapozási helyéről.

x Egyetlen kultúrembernek s így Önnek a zsebből sem hiányozhat a tökéletes Gold-Palaba elemmel felszerelt zseblámpa.

Menvasszonyi ékszerek

rendkívül nagy választékban, legméltányosabb áron

Engel László, ezelőtt Löfkovits A. és Tsa ékszerésznél Piac ucca 52. Megyehaza mellett.

VAXOL. magától víxel

a legideálisabb parkett, linoleum és butortisztító- és fényesítő-szer. Különleges parket fényesítő paszták, padlólakkok, kefé-árak és háztartási cikkek a legnagyobb választékban.

Kántor Ernő és Tarsa cégnél. Varosháza alatt.

Női divatcipők feltűnő olcsó árban a „TURUL” cipőgyárban. P 14.50, P 17.—

FARSANG DEBRECENBEN

**Fényes sikerrel és nagyszerű
keretek között zajlott le
az „Arpád-bál”**

A debreceni bölcsészek „Arpád” B. E. 10 éves hagyományához híven az idei is megrendezte nagyszerűen sikerült díszbálozását.

Vasárnap este az Arany Bika éttermében gyűlt össze Debrecen uritársadalmába, hogy egy kellemesen eltöltött este után színes emlékek tönkelegét vigye magával. A megjelölt előkelőségek közül a következők nevet sikerült lejegyezni: dr. Tankó Béla egyesületi magister, dr. Mitrovics Gyula magister h. dr. Hankiss János bölcsészeti dékán, dr. R. Kiss István prodekan, dr. Pápay József, dr. Huss Richárd, dr. Pap Károly, dr. telegdi Róth Károly, dr. Soó Rezső egyetemi tanár, az egyesület patronusai, dr. Nyireő István egy. könyvtarigazgató, dr. Budaházy Bruckner Ernő egészségügyi főtanácsos, főorvos, ifj. Tankó Béla tb. „Arpád” vezér, ifj. urai Uray Sándor „Verbőczy” B. E. vezér, Borsay Miklós, Dorogny Lajos, Csák Máté és Molnár József, a kerület tisztviselői.

Végh László egyesületi vezér üdözlöve a magister-patronusi kart és az illusztris közönséget, a nemzeti Hízekegy-gyel nyitotta meg a táborozást. Bevezető beszédében kifejtette a díszbálozást nagyszerű fontosságát, melynek az adott különös fényt, hogy azon az estén avatott fel az egyesület 5 egyetemi professzort patronussá. Beszédében kiemelte, hogy az ifjuság erje elég telen arra a nagy munkára, melyre vállalkozott s éppen ezért a professzoraink és az intelligens magyar társadalom támogatására van szükségünk nagy céljaink elérésében. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. Tankó Béla, egyesületi magister emelkedett szólásra. Beszédét az avatandó patronusokhoz intézte és mint mondta, mely beusó örömmel tett eleget annak a felhívásnak, melyre magisteri tiszttség viselése óta most van először alkalma. Megkapó szimbólummal fejezte ki a mester és tanítványi közti viszonyt. „Két kéz keresi itt egymást, amely egymásnak van rendelve. A studentsemegve nyújtja kezét a mester felé s a két kéz egy nagyszerű ajándékot nyújt a jövőnek. Az összekapcsolódással egy szent ellentét, a fiúk és apák közti úr hidálódik át. A mai estnek az ad különös jelentőséget, hogy a diákság nyújtja kezét a magister felé, szemében azzal a vibrálással, mellyel az első bajtársak indították ezt a nevet az új magyar jövő felé.” Beszédét azzal fejezte be, hogy fogadják a patronus bajtársak az átnyújtandó szimbólumot olyan hittel és szeretettel, amilyennel azt az „Arpád” vezérsege nyújtja feléjük ezért csupán támogatást s csüggedésükben bátorítást várnak a bajtársak.

A beszédet követő zajos taps közben Kupay Eszter levante bajtárs nyújtotta át a patronusi jelvényeket dr. Pap Károly, dr. telegdi Róth Károly és dr. Soó Rezső egy. tanároknak. Dr. Hankó Béla és dr. David Lajos egy. tanarok előzetesen bejelentették távolmaradásukat.

Ezután dr. Pap Károly egy. tanár válaszolt a patronusok nevében. Hála és forró köszönetet mondott az ifjuságnak, amely magyarságunkért és műveltségünkért küzd. Mint hajdani professzora: a heidelbergi Fischer Kuno, ő is azt mondja, hogy munkásságának üdítő forrása mindig az ifjak barátsága volt. Habár a világháború átalakította az ifjuság gondolkodási világot, ők az öre-

gek mindig megértően igyekeznek áthidalni azt a tátonzó szakadékot, amely az ifjak és öregek között van.

A beszéd végeztével a magister és a vezérsege tagjai kezfogással avatták fel az új patronusokat.

A következő szám Maslós Miklós levante bajtárs konferansa volt, melyben bemutatta a szereplőket és a vezérseget a közönségnek s szellemes megjegyzésével a hallgatóság tapsviharái kiérdemelte. Kupay Eszter levante bajtárs Farkas Imre: Cinka Panna c. költeményét, mely hűrű hangon és nagyszerű átérzéssel szólaltatta meg.

Az ünnepély fénypontja Szücs Gergely zeneiskolai tanár hegedűszáma volt aki Lavotta és Csermák darabokat interpretált, a töle már megszokott művészi kiforrottsággal. Kiss Béla zenekarának kiváló kíséretével.

Paragh László daru b. Boross S.: „Peer Gynt dala” című költeményét adta elő s utána Kiss László udvarnagy b. „Magyar krónika”-jában dr. Hankiss János professzor, bölcsészeti dékánnak városzerte ismert és közkedvelt alakját és személyét, szellemes és vidám hangulatu előadásával még közelebb hozta a közönséghez. A műsor utolsó számául Kállai Imre, daru bajtárs előadta Rostand: „Cyrano de Bergerac”-ából az orrjelenetet. A nagyszerű kiforrottsággal előadott szám méltó befejezése volt annak a nagyszerű műsornak, mellyel az egyesület vezérsege a közönségnek kedveskedett. Utána fölzengett az: „Már ezután egy élem világom...” kezdetű csárdás s a táncot a következő párok nyitották meg: dr. Tankó Béla — Végh László, dr. Hankiss János — Kiss László, dr. Huss Richárd — Rohony János, dr. Papp Károly — Biró János, dr. Mitrovics Gyuláné — Csák Máté, dr. Nyireő Istvánné — Molnár József.

A közönség a legjobb hangulatban a késő reggeli órákig maradt együtt.

A megjelent urasszonyok nevei: Almássy Kálmánné, özy. Asztalos Istvánné, dr. Bézy Elemérné, Bohus Károlyné, Borni Gyuláné, Blaskovits Mihályné, Békés Lajosné, özy. Bareza Józsefné, Dési Istvánné, Dö-

mötör Pálné, Fábán Józsefné, Friedrich Gáborné, Györy Gyuláné, Gábor Lászlóné, özy. Gombas Istvánné, Gróf Károlyné, Gödény Ferencné, dr. Huss Richárdné, dr. Hankiss Jánosné, Hegedűs Kálmánné, Iványi Andrásné, Jókai Lajosné, dr. R. Kiss Istvánné, Kiss Andorné, Kiss Lajosné, Karap Gézánné, Kovács Józsefné, Kovács Gáborné, Kerékgyártó Lászlóné (Tépe), dr. szerdahelyi Kesserű Lajosné, Keresztessy Sámuelné, Kiszely Arpádné, dr. Kesserű Zoltánné, dr. Kovács Imréné (Nagyrabé) Molnár Jánosné, Márk Imréné, dr. Mitrovics Gyuláné, dr. Mitrovics Zoltánné, Mátray Imréné, Misogáné Barna Anci, dr. Nagy Kálmánné, Sz. Nagy Gáborné, dr. Nyireő Istvánné, Ormós Lajosné, Ódor Lajosné, Pápay Lajosné, dr. Pap Károlyné, Porcsalmy Károlyné, Porczán Jánosné, Porczolt Istvánné, Palicz Pálné, Rósa Mártonné, Sarkady Sándorné, Sinay Gyuláné, Simon Ferencné, Schnürer Józsefné, dr. Szabó Gasztávné, dr. Szabó Mártonné, Szmeccsányi Nagy Józsefné, Szilágyi Józsefné, dr. Tankó Bélané, Varga Józsefné, Végh Gyuláné, Vargha Lajosné, Veréb Istvánné, özy. Vachsmann Emánelné, Wacharó Róbertné, Zahay Edéné Zavecky Vincéné.

Urleányok: Almássy Irénke, Asztalos Ilus és Muci, Bary III, Bálint Emmy, Bézy Manyi, Bodnár Ica, Baróthy Iuka, Bohus Rózsa, Bakócy Aranka, Balogh Mancika, Bogdán Mancik, Blaskovits Auci, Debinszky Mathild, Dézy Gizé és Jolán, Dömötör Gitta, Fanta Ilona, Friedric Elluska, Fábán Vilma, Gallé Ilona, Gábor Bözsike, Gróf Ducé, Gerenday Zsófia, Guldán Izabella, Gáspár Mancik, Gáspár Ilus, Gombos Böske, Gödény Ica, Gyermán Tündike, Györy Irén, Gyermán Julia, Hegedűs Kató, Jókai Böske, Karap Gizella, Kiss Gaby, Kupay Eszter, Kocsár Piri, Kovács Mici, Kocsár Sári, Kovács Anika, Kovács Mimike, Kerékgyártó Irénke, Keeskméthé Ica, szerdahelyi Kesserű Babus, Kiszely Magdus, Kiss Irénke, Keresztessy Mancika, Kiss Annuska, Létay Ida, Lukács Baba, Mitrovics Iluka, Mátray Ilonka, Mazán Elluska, Márton Malvin, Mária Pity, Magyar Sári, Mátyus Katóka, Márk Judit, Molnár Hus, Molnár Böske, Nagy Klára, Ormós Zsóka, Odor Bözsike, Országh Iréne, Ormai Ilona Mária, Osgyáni Klári, Ötös Rózsika, Porcsalmy Tyty, Pulay Erzsébet, Pongor Kató, Palitz Ila, Palitz Rózsika, Porczán Mancika, Porczolt Anikó, Pap Kató, Pápay Margit és Magda, Rósz Ilonka és Irmus, Sarkadi Ica és Gizike, Simon Irénke és Ilonka és Irmus, Sarkadi Ica és Gizike, Simon

Irénke és Gizike, Sinay Klára, Seyfried Ilma, Schneider Ilonka és Böske, Schnürer Magda, Szücs Ilonka, Szilágyi Nusika, Szabó Etus, Szmeccsányi Nagy Manel, Szabó Ilona, Vargha Mária, Végh Emilia, Wacha Szilágyi Erzsébet, Vargha Valéria, Vargha Pircska, Vargha Mariska, Vass Henriette, Veréb Margit, Vargha Mancika, Weichinger Böske, Waschmann Irénke, Zahay Ilma.

— mj — és — rj —

A NŐI FODRASZOK FARSANGI ESTÉLYE KITŰNŐEN SIKERÜLT.

Vasárnap este, az Angol királynő zöld termében tartották a női fodrászok idei, zártkörű társangi estéjükét. A jelmez táncost nagyszámú közönséget vonzott, mely végig a legkitűnőbb hangulatban szórakozott.

A tánc 9 óra után vette kezdetét, Rácz Janesi kitűnő zenekarának csárdására.

Fél 11-kor kezdődött a nagy, karneváli, jelmezes felvonulás. Festői látványt nyújtott az ötletes jelmezek sora. A rendezőség figyelmességéből egymást érte a pompás öltetek, tréfák kifogyhatatlan sora. Az amerikai árveresen több értékes emléket sorsoltak ki a szerencsés megjelentek közt. Konfetti és szerpentin esata során ismét táncra perdült a közönség s mindvégig kitűnő hangulatban szórakoztak, reggeli 5 óráig.

A HENTES ÉS MÉSAROS IFJAK BÁLJA.

„Tur a dísznő, tur a mocsár szélén.” Nagy siker mellett zajlott le vasárnap este a debreceni mészáros és hentes ifjuság táncmulatsága, a Royal szálloda nagytermében. Már 8 órakor nagy számban jelent meg a szórakozó közönség, úgy, hogy fél kilenckor már a „Tur a dísznő, tur a mocsár szélén” kezdetű csárdás hangjai mellett kezdetét vette a tánc.

A megjelentek mindvégig a legjobb hangulatban maradtak együtt, a késő reggeli órákig.

Kedves vidéki

Szíves figyelmébe ajánljuk egy a kedves vidéki, mint Debrecen város közönségének, az Ingóságközvetítő raktárainak megtekintését, mert bármiféle ingóságra van szüksége, legolesobbán csak az Ingóságközvetítőben szeresheti be. Raktáron vannak: nagyon szép könyvszekrények, hálószobák, ebédlők, magányos butorok, hintaszékek, szobogépek és susztergének darabonként 50—60 pengőért, antik órák, kandelaberek, festmények, ékszerek, magányos ebédlő-asztalok, mindenféle hangszerek, mosógépek és mangorló gépek és minden elképzelhető tárgyak, ezer és ezer változatban. Tehát, ha bármire szüksége van, legelőször jöjjön az Ingóságközvetítőbe, ahol mindent féláron, sőt féláron alul megvásárolhat.

(Keresünk azonnali megvételre: összecusukható vaságyakat, hencsereket, fürdőkádakat, gyermekkocsikat és zálogédelvűket.)

Jó m'nőségű téglá és cserép

kapható Tóth és Sebestyén téglagyárából, Eladás Hatvan ucca 1/3. sz. III. em. Telefon 610.

— Szalacsy Rácz Imre legújabb könyve a „Magyar sors”, mely minden könyvkereskedésben kapható.

ELEVEN és MÉGIS KOMOLY A REGGELI UJSÁG

Nagy illusztrált politikai hétfői lap

MINDEN HÉTFŐN
képek és tudósítások a vasárnapi
sporteseményekről!

BÉKEFFY LÁSZLÓ
heti konferansa a színházokról.

„A SZÓRAKOZÓ BUDAPEST”
beszámol minden társadalmi
eseményről.

„A NEVETŐ HÉTFŐ”
egy teljes oldal humort nyújt.

BEL- és KÜLFÖLDI tudósítások,
közgazdasági jelentések.

OLVASSA MINDEN HÉTFŐN A

REGGELI UJSÁG-OT
ÁRA 20 FILLÉR

A máv. „Egyetértés” önképző dal és zene- egylet hangversenye

Városunk legnagyobb és egyik legkiválóbb kulturregysége, a máv. gépjavító műhelyben fennálló „Egyetértés” vasárnap este tartotta meg nagyszabású és magas művészi színvonalú hangversenyét a városi zenede nagytermében. Ezen egyesület, mely eddig tulnyomóan saját helyiségeiben és színpadján tartotta előadásait és hangversenyait, némileg különálló társadalmi életet él és bár ritkán lépett fel a város nagy közönsége előtt, mégis köztudomású lett, hogy a máv. „Egyetértés” igen nagy erősségét képezi Debrecen zenei és művészeti életének. Ezért a közönség örömmel üdvözölte az egyesület dalárdáját a városi hangverseny pódiumon és a hozzáfűzött várakozásnak ezúttal is megfelelt.

Elsősorban a hangverseny magán-szereplőiről kell megemlékeznünk, kiknek közreműködése nemcsak élénkítette, de tökéletesbítette is a nívós műsort. Így Tanner Vilike urhölgy, az egyesület kedvelt hangversenyének vezetője „Lili” operett kedves és hatásos keringőjét adta elő gyönyörű csengésű nagyterjedelmű mezzoszoprán hangján; bájos és könnyed előadása nagy tetszést aratott. Szabó Emil zenedai tanár, az elismert zongoraművész Schubert és Chopin 1—1 klasszikus művét adta elő, előadása teljesen elragadta a műértő közönséget, mely igazán nem tudta, hogy a briliáns technikát, vagy az előkelően nemes felfogást csodálja-e inkább a művészi előadásban, mely kétségtelenül az est fénypontjának nevezhető. Nagyon tetszett Kovács Gyula, a dalkar tenor-szólistája szépen előadott műdalaival. Nem erős, de kellemesen csengő hang, melyet alig észrevehető indiszpozíció sötétebbre árnyalt, ami azonban ezúttal még előnyére vált az előadásnak és az előadott műdalok elégius komolyságának, a mélyen átértett, bensőséges előadás nagy tetszést váltott ki. A népszerű és közkedvelt Engi László ezúttal is megfelelt magáért. Magas fekvésű, minden modulációra képes baritonja mindenkit megragadott. A kellő színezéssel és helyes felfogással előadott újabb népdalokat igazi élvezettel hallgatta a közönség, mely le sem akarta engedni a jeles énekest a pódiumról, aki alig győzte a sok ráadást, ezen azonban könnyű segíteni.

A 60 tagból álló hatalmas és jól felgyelmezett kórus a színpadon impozáns hatást keltett, annál inkább, mivel az előadott énekszámok kivétel nélkül jól sikerültek. Mindenek előtt meg kell állapítani, hogy a kar igen erős és kellően kulturált hanganyaggal

rendelkezik, mely a zseniális vezető alig észrevehető intése szerint a legbiztosabb fortiszimótól a legbalkabb pianiszimóig minden átmenetre képes; tökéletes crescendói és drescendói, dinamikai szépségei a vezető letki ismeretes és fáradtságos munkájának sikerét hirdetik. A műsor is igen helyesen lön összeválogatva, talán két nehezebb számot leszámítva, tulnyomólag tetszetős, melodikus darabok kerültek előadásra, melyeknek szépen kicsiszolt művészi előadása általános tetszésben részesült. Így elsősorban Szigethy karnagy „Strassburgi harangok” c. rendkívül hatásos és elragadó szerzeménye, mely már is a legkiválóbb férfikatok közé sorozható. Mellán sorakozik ehhez Lányi Ernő: „Rákóczi a határon” c. hatalmas és polifonikus nehezségekkel megtűzdelt fértikara, mely a helybeli Kántus egy régebbi pályázatán az első díjat nyerte és mint értesülünk, az „Egyetértés”-nek azért is kedves darabja, mivel az 1905. évi szombathelyi országos dalosversenyen ezzel nyerték el a könnyebb műdal-csoport első díját. A műsort a korán elhalt Farkas Nándor két gyönyörű szerzeménye, a „Két temetés” és „Rózsá van a keblén” bővítették igen előnyösen, az első a legsikerültebb zenei balladák egyike, míg a másik a népies zamatú szindalok gyöngyének nevezhető.

A közönség viharos tetszésnyilvánítása tett bizonyosságot a mellett, hogy mindkét számot nagyon szépen adta elő a dalárda. Hatásos darabnak mondható, idegenszerűsége dacára Astholz: „Vadász gyönyöre” is, melynél különösen a harcias indulóból az édes szerelmi dalra való szép és meglepő átmenet frappirozta a hallgatóságot. Végül néhány zsebdarabját mutatta be a dalárda, koita nélkül énekelvén Goll: „Liliomszál”, Festetics: „Arvanyhaj” és Mácsai: „Katonanóták” c. darabjait, melyeknek egyszerű és mégis szép előadása bizonyosságot tett arról, hogy igénytelen kis dalokból is lehet művészt alkotni. Kétségtelen, hogy a kiválóan sikerült hangversenynél az érdem orozslánrésze a kiváló karmestert, Szigethy Gyula főiskolai énektanárt illeti, aki nemcsak tanítványa és méltó utóda néhai nagy Mácsainak, de leteleményese és hű örököje az ő művészi hagyományainak, erre vallanak tisztult, nemes ízlése, szinte azonos művészi felfogása, minden póztól mentes, egyszerűen világos és mégis biztos, bámulatosan fegyelmző dirigálása, amely kiváló tulajdonságok őt a legkiválóbb karmesterek sorába emelik és országos viszonylatban is a legszebb remények-re jogosítanak.

Mindenesetre kívánatos lenne, hogy a kiváló egyesület gyakrabban jelenjen meg a nagy nyilvánosság előtt.

Dalkedvelő.

A Máv. Egyetértés Dalkörének hangversenye a Zenedében.

Mit fog irni a debreceni sajtó tiz év múlva

Dr. Czapik Gyula kononok érdekes előadása a debreceni Kath. Otthon vasárnapi kultúrdélutánján.

Vasárnap délután a szokottnál is nagyobb siker mellett folyt le a Katholikus Otthon februári kultúrdélutánja. A rendkívül nívós és érdekes számokból összeállított ünnepély délután 5 órakor vette kezdetét a róm. kath. reálgimnázium dísztermében, melyet zsúfolásig megtöltött a közönség. Dr. Lindenberger János apostoli kormányzóval az élén Debrecen katolikus társadalmának csaknem minden tagját ott láttuk.

A kultúrdélután a Katholikus Otthon fáradhatatlan, kiváló igazgatója, dr. Krummergruber Emil kegyesrendi tanár vezette be lendületes szavakkal. Kelkes hangon üdvözölte az ünnepély szónokát, dr. Czapik Gyula kanonokot s ígéretet tett neki, hogy hű sáfárjai lesznek azoknak, amit a nagynevű vendég mondani fog.

Thuróczy Gyula, a Csokonai-színház tagja klasszikus előadói művészettel, megrázó erővel szavaltta el Vörösmarty Mihály „A vén cigány” című gyönyörű rapszódiaját. A közönség nagy tetszéssel fogadta a kitűnő művész szavaltatát.

Majors Mária tanítónő magyar dalokat énekelt kellemes, tisztán csengő, iskolázott hangon. Minden dal után lelkesen megtapsolták, úgy hogy ráadást is kellett adnia. A zongorakíséretet Csiky-Mészáros Tibor látta el a szokott precizitással.

Ezután következett az ünnepi beszéd. Dr. Czapik Gyula kanonok, a Magyar Kultúra országos nevű szerkesztőjét percekig tartó taps fogadta, mikor a pódiumra lépett.

A szónok beszédét izzó hazaszeretet fűtötte át s emellett tele volt szellemes, finom ötletekkel, költői képekkel, hasonlatokkal, úgy hogy mindvégig lebilincselve tartotta hallgatóit.

Czapik Gyula a magyar jövőbe vetett remény ragyogó színeit festett meg nagyszabású ünnepi beszédében. Amint egyetlen újság alapján rekonstruálni lehetne egy népek, egy nemzetnek a múltját, ő ugyanugy akarja most egy debreceni lap tíz évvel későbbi, azaz 1940. évi egyik száma alapján megrajzolni a mai kor képét. Az előadó itt szellemesen felvonultatta annak a bizonyos 1940-iki lapnak a cikkeit. A vezér cikk címe: Nagymagyarország, mely az 1930. évi külpolitikájával fog foglalkozni. A második cikk kulturális kérdésekkel és szociálpolitikával kapcsolatos javaslatokat tartalmaz. A Tárca a jazz-band-del szemben a magyar nóta elsőbbsége mellett tör lándzsát. A Krokiban egy Zambéziből hazatért debreceni misszionárius mondja el, hogy mit tapasztalt a világban 1927 óta. Zambéziben is úgy muzsikálnak, mint itt, de itt kevesebb a zenei tudás. A nők is ugyanugy járnak, mint itt a korszón, de alul-felül valamivel hosszabb ruhában.

A továbbiakban a szónok végigvezette a hallgatóit a többi rovaton s hangoztatta, hogy 10 év múlva mindennek másképp kell lenni. Akkor elűnik az „Aki bírja, marja”, „A pénznek nincs szaga” jelszavak, melyek ma annyira megfertőzik a levegőt.

Végül egy kedves trófént kapcsán így fejezte be előadását:

A magyar nemzet halad előre az élet útján a rohogó expresszvonat gyorsaságával. Egyszer már felszedték előtte a síneket, de szerencsére az utolsó pillanatban észrevette a jövő reményességének odvett sugarát, keresztjét. Fut-e tovább ez az expressz, nem tudván, hogy a síneket ismét felszedték? — ez a nagy kérdés. De ő reméli és hiszi, hogy a nemzet vonata még idejében meg fog állni — imádni a

megfeszített rKisztust és az O nevében alkotni egy szebb, egy boldogabb és egy keresztény Nagy-Magyarországot.

Ezután Piribauer Ferenc igazgató és Piribauer Aranka tanítónő zeneszáma következett. Beethoven II. Andante II. tételét, Kreisler „Liebesleid” című dalát, ráadásként pedig Schubert „Böleső dal” című remekművét adták elő tökéletes művészettel Piribauer Ferenc főlényes technikája, hibátlan hegedűjátékát méltóan festette alá Piribauer Aranka briliáns zongorakísérete. Megérdemelt, nagy sikerük volt.

Zugó taps köszöntötte Kiss Béla postafőtisztet, aki három klasszikus énekszámokat adott elő páratlan énekművészettel. Iskolázott, világos tenorja csupa bensőséges líra, csupa zengés. Először „Tosca” című operájából énekelte a festő áriáját, majd Peréz „Ay, ay, ay” című híres csilei románcával ragadta megával a publikumot, Drenl Oszkár „Liliomszál” című dalával szintén óriási sikert aratott. A csilei románcot meg kellett ismételnie. Kiss Béla zongorán a nagy tehetségű Kollwenz Rezső karnagy kísérte kifogástalanul.

A kultúrdélután végén dr. Krummergruber Emil gyűjtő beszédet mondott. Debrecenben még nincs minden katolikus otthon, de igéri, hogy amit tervbe vettek, azokat mind meg fogják valósítani. Köszönését fejezte ki dr. Czapik Gyulának a szép előadásáért, egyben pedig bejelentette, hogy a Kath. Otthon március 16-án kultúrdélután keretében ünnepeli meg a szabadság ünnepét, március idusát.

Vasárnap este 8 órakor a Katholikus Otthon Kandia ucca 17. szám alatti székházában nagy bankett volt Czapik Gyula és a szereplők tiszteletére. A vacsorán több lelkeshangu, szellemes felkötő hangzott el. Az izes vacsora Köszner József kitűnő konyháját dícséri. A banketten az első felköszöntőt dr. Lindenberger János mondotta, aki Czapik Gyulát üdvözölte. Dr. Czapik Gyula válaszában mint a Tiszántul katolikus társadalmának lángelkű vezetőjét köszöntötte az apostoli kormányzó. Ezután dr. Krummergruber Emil mondott talpraesett beszédet s a szereplőket üdvözölte. Dr. Böszörményi Béla és Paczó Márton szellemes felköszöntői nagy tetszést arattak. A zenét Veres Tóni és cigányzenekara szolgáltatta. Kiss Béla postafőtiszt és Hoór-Tempus Erzsébet több éneket adtak elő kivételesen sikerrel. A vendégek záróráig a legjobb hangulatban együtt maradtak.

Szebb és o'csöbb, mint a csempe

„Gromo”
zománcozott falvédőlemezek
tűrdöszoba és konyhafalak
burkolására minden színben
ízléses szelelyekkel.

Kapható:

Fülöp Miklós
bádogos és vízvezeték szerelő mesternél
DEBRECEN, CSAPO-U. 3.
Telefon 9 17.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

Kedd este 8 órakor: **Katica**. B bérlet 20.
Szerda délután 3 órakor: **Siralomházban**. Özv. Varga Abrisné. Ifjúsági előadás. Mérsékelt helyárák.
Szerda este 8 órakor: **Katica**. — C bérlet 20.
Csütörtök délután 3 órakor: **Siralomházban**. Özv. Varga Abrisné. — Zóna-előadás. Mérsékelt helyárák.
Csütörtök este 8 órakor: **Katica**. D bérlet 20.

Katica

operettet vasárnap este bemutatta a Csokonai Színház.

Vasárnap este zsúfolt ház előtt mutatta be a Csokonai Színház, Márkus Aliréd operettjét, a „Katicát”. Zsúfolt ház, estélyi ruhás közönség, meleg forró színházi este, a közönség szívesen fogadta a darabot, tetszett neki, elszórakozott, mulatott, gyönyörködött a sok látványosságban, pazar kiállításban, boszorkányos ügyességet kívánó táncokban, hangulatos énekszámokban, a bravuros világlítási fényhatásokban, jól kellemesen szórakozott közel négy órán keresztül és ez a fő... Kell e ennél több a mai világban...

Maga a darab meséje nem nagyfgényű, de azért letudja kötni és szórakoztatja a közönséget, a zenéje filmbemészó, kedves, megkapja a közönséget, bár több ismerős melódiát is lehet felfedezni, ugynevezett sikerűt operett és a darab kisebb fogyatékoságain sokat segítettek a kitűnő szereplők. Mert az előadás igen jó, a rendezés kitűnő, ötletes, a kiállítása pazar, a táncok éjszörendűek. A szereplők mind hozzájárultak a sikerhez.

Kornély Mária, izléses, finom volt, szépen énekelt. **Ferenecy Marlon**, aki az idén már sok kitűnő alakítást nyújtott, most is magasan kimagaslott az együestéből, életet, hangulatot visz a színpadra, eleven, ötletes.

Szücs László a kadetti szerepében nyújtott jót, szép hangja most is érvényesült. **Misoga** elemlálhatatlan volt, jóízű alakításával állandóan derült-ségben tartotta a közönséget, ugyszintén kitűnő **Faludy Kálmán** is, **Sugár Miska**, **Sugár Gyula**, **Fáskertny Maca** is nagyban hozzájárultak sikerhez.

Külön elismerést érdemel **Perle D'Or** párizsi fényrevü táncosnő tüneményes táncával, ami külön színt adott az előadásnak. Igen ügyesen táncolt **Erdődy**, aki a táncokat is betanította, partnerével, **Katona Manel**-val együtt.

A „Katica” operett megtalálta az útát a közönséghez és bizonyára szép sikert fog elérni a továbbiakban is.

A **Katica** főszereplőinek: **Ferenecy Marianne** s **Kornély Mária** művésznőknek fejlődési és kálapjai a Friei kalapszalonn művészi izlését dicsérik.

Színházi iroda jelentése:

Ma és a következő estéken **Márkus Alfréd** óriási sikert aratott, — szenzációs, új operettje:

Katica

Perle D'Or, a párizsi fényrevü táncosnő és **Katona Mária** táncművésznő vendégfelléptével.

Ifjúsági előadás szerdán és csütörtökön, rendkívül olcsó helyárákkal, délután 3 órai kezdettel:

özvegy Varga Abrisné

átána:

Siralomházban.

LIENER műtermében művészi menyasszonyi fényképek **Csapó u. 1.**

Szombaton, február 22-én nagy ünnepi előadás.

A **Tüzek az éjszakában**, trilogia második részének. **Földes Imre** szenzációs, új, irredenta drámájának:

Az égő város.

bemutatója, **Kardoss Géza** fellépésével.

Jegyek a **Katica** és az **Égő város** előadásaira válthatók egész nap a pénztárnál.

Ma: fél 5. háromnegyed 7 és 9 órakor hangos és néma műsor.

A hangos részben:
1. **Titta Ruffo**: **Parasztbeesület**.
2. **Gigli**: **Rigoletto**.
6A néma részben:

Tamás bátya konyhója.

20 felvonásos dráma, a teljes zenekar kíséretével.
Pénztár délelőtt 11-től, délután előadás kezdete előtt egy órával.

Doni Kozák Kórus hangversenye február 24. — **Zenekedvelők** köri tagoknak kedvezmény. — **Jegyek Méliusznál, Bikában.**

x **Városunk leghiresebb ruhafestője és vegytisztítója, Bíró, Bikavár** (aranyéremekkel kitüntetve).

METEORBAN szerdán: **A Carillo ház titka**. (Betűk az égen.) Mexikói történet. 7 felvonásban. Főszereplők: **Shannon Lynn** s **Winettu**, a farkaskutya. Megelőzi: **Vadnyugati gígerli**, 5 felvonásban. **Fred Humessel**.
Előadások: 6 és 8 órakor.

SINGER
VARRÓGEPEK
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Debrecen, Plac-utca 79.

ÁLLANDÓAN CSAPOLVA ANGOL KIRÁLYNŐBEN

Küljöldi sör a Paracelsus 2
Magyar a legjavából!

A magyar színjátszás története

Tihanyi Béla, a debreceni közönség régi kedvence terjeszti Debrecenben a művet.

Gyönyörű kiállítása, rendkívül értékes, tartalmas díszes, többkötetes könyvet ad ki az Országos Színészegyesület. A könyv első kötete már megjelent és mindenütt osztatlan feltűnést és elimerést keltett.

A könyv a magyar színjátszás történetével foglalkozik, felöleli a magyar színjátszást 135 évre visszamenőleg. A könyv tartalmazza a magyar színészetre vonatkozó összes adatokat, a színészek, színésznők — bármily kis ideig is voltak színpadon — életrajzát, a fényképét, az összes a színházakkal, színjátszással összefüggő adatokat. A könyv négy kötetre van tervezve. Az adatokat ötven éve gyűjtik a legnagyobb alaposág-

gal és lelkiismeretességgel. — A könyvet a legjobb országos híri írók, kritikusok, művészek, színészek állították össze, az előszót maga **Kléhelsberg Kunó** kultusz-miniszter írta.

A könyv jótékony célt is szolgál, tiszta jövedelme az Országos Színész nyugdíjintézet javára megy.

Debrecenben a könyvet **Tihanyi Béla**, a debreceni közönség régi kedvence művésze terjeszti. **Tihanyi Béla** **Heltai Jenő** igazgatása alatt volt Debrecenben ünnepelt énekes bonvivánt s a közönség rajongva szerette.

A díszes kiállítású könyvet ajánljuk mindenkinek, akit a magyar színjátszás érdekel.

A vizsgálóbíró letartóztatott egy angyalcsináló szülésznőt

A vasárnap végbement exhumálás az asszony bűnösségét igazolta.

Pár héttel ezelőtt egy névtelen feljelentés futott be a debreceni kir. ügyészségre. A levél szerint a nemrég meghalt

Török Józsefné sárrétudvari asszony halálát erőszakos beavatkozás okozta.

Ugyanis a sárrétudvari szülésznő tiltott műtetet hajtott rajta végre.

A levél folytatás megindult a nyomozás, amely kiderítette, hogy **Török Józsefné** rövid betegség után a berettyóújfalui kórházban halt meg, gyanus körülmények között. A nyomozás folytatása után az ügyészség elrendelte a holttest exhumálását.

Az exhumálás vasárnap délután történt meg, a berettyóújfalui temetőben. Jelenvolt **Preinészberger Jenő** központi vizsgálóbíró, míg az exhumálást **dr. Orsós Ferenc** egyetemi tanár, a debreceni korbonctani intézet igazgatója végezte.

Az exhumálás eredménye igazolta a névtelen levél tartalmának az igazát. Megállapítást nyert, hogy **Török Józsefné** halálát erőszakos beavatkozás okozta.

Hétfőn délelőtt **Preinészberger Jenő** vizsgálóbíró újra maga elé idézte az angyalcsináló bábát és kihallgatása után kihirdette előtte elzáró letartóztatásáról szóló végzését.

A szerelmes legények erőszakkal törtek be az ideáljajaik lakásába

Érdekes tárgyalás a debreceni törvényszék előtt.

Ismert legények **Hajdúszoboszlón Szarvas Gyula** és ifj. **Karácsonyi Béla** földművesek. A fiatalemberek a múlt évben hevesen udvaroltak **Ambrus Erzsébetnek** és testvérének **Katónak**. Egyszerre azután egy különös eset véget vetett a szerelemnek.

Az történet ugyanis, hogy a leányok szülői, mint jobb módú gazdemberek nem szívesen látták, hogy leányaiknak az egyszerű legények csapják a szelet. Egy félévi udvarlás után azután kereken kijelentették, hogy többet ne látogassák meg őket.

Ezt követően szombaton este a két legény elkeseredésében alaposan berugott és így illuminált állapotban el-

mentek a leányok házához. Kopogtatni a kapun, majd, hogy senkise nem nyitotta ki a kaput, szépen átmászták a kerítésen és felfeszítve a lakás ajtaját, behatoltak a szobába. A lányok sikoltozni kezdtek, előjöttek a szülői is, akik azután kikergették az erőszakos udvarlókat.

Az esetből kifolyólag magánlakosság vétsége miatt indult meg a büntető eljárás a két fiatalember ellen. Ügyüket most tárgyalta a debreceni törvényszéknek **Jankovich** tanácsa. A védelmet **dr. Jankó András** látta el, míg a sértetteket **dr. Büszörményi Béla** ügyvéd képviselte.

A legények azzal védekeztek, hogy részegségükben nem tudták mit művelnek. Itéltre a főtárgyaláson nem került sor, mert a törvényszék kihallgatás végett megidézte **Szarvas Gyula** ideálját, aki erre a tárgyalásra nem jöhetett el, miután az eset óta férjhez ment és most gyermekágyban fekszik.

Weisz keze-festő

Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

A NAP HIREI

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenti: Hazánkban a nyugati megyékben volt havazás, a legnagyobb mértékben Sopronban, ahol a hóréteg 19 cm. A hőmérséklet a nap folyamán 4-5 fokig, egyes helyeken 7-8 fokig emelkedett.

Prognózis: Északi légáramlással a hőmérséklet süllyedése várható, semmi vagy kevés csapadékkal.

— A Debreceni Egységspárt 26. sz. körzeti bizottsága, körzeti hivatalos helyiségében, a „Kis-Debrecen” vendéglőben, Ferenc József út 25. szám alatt, február hó 19-én. (szerdán), — este félhét órakor igen fontos értekezletet tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja és megjelenésüket okvetlenül kéri az Elnökség.

— A Szülők Iskolája ma este hat órakor tartja a Városháza közgyűlési termében a tizenegyedik előadását. Ez alkalommal Weinberger Mór isk. ig. — A szülőház és az iskola kapcsolata, valamint a szülői értekezletek” című tart előadást. Beléltidj nincs. A szülőket, nevelőket ezúton is meghívja a törvényhatósági Iskolánkülső Népnevelési Bizottsága.

— Interpelláció a Csapókerti uccák rendezése ügyében. Dr. Juhász-Nagy Sándor interpellációt intézett a polgármesterhez, amelyben kéri, hogy a Csapókerti uccák rendezési munkálatait a leksürgősebben kezdjék meg. A Csapókertben ugyanis az uccák rendezése kezdetét vette és a kerítések sok helyen beljebb rakatták. Ennek következtében, különösen a Kinizsi uccán, nagy árkok és gödrök keletkeztek, melyek egyrészt veszélyessé teszik a közlekedést, másrészt azt eredményezik, hogy a tavaszi esőzések megindulásakor a víz összefut és sok helyen a házakat fogja elönteni. Elodázhatatlanná vált tehát a rendezés elgsürgősebb megkezdése, annyi val is inkább, mert az időjárás erre alkalmassá vált.

— Rácz Jancsi és zenekara a rádióban. Igen szép megtiszteltetés érte Rácz Jancsit a napokban, mikor is a rádió igazgatóságától meghívást kapott egy hangverseny adására. Ez a meghívás arra érdemes cigányprimást ért, hiszen Rácz Jancsi ma már országos viszonylatban is az első között áll. Rácz Jancsi és bandája igazán remekelt a hétfő délutáni hangversenyvel. Szébbnél-szebb magyar nóták esendültek fel vonója alatt, a banda tagjai érezték, hogy az egész ország közönsége hallgatja őket és igazán remekeltek. A népszerű cigányprimás felvette műsorába a „Svill levelet” is, majd eljátszotta saját szerzeményét a „Lillafüredi emlék”-et. Minden művészetét beleöntötte a hegedűbe és a száraz idő folytán a rádió minden légköri zavartól mentesen, tisztán és csengően adta vissza a pompás cigánybanda hangversenyének számaint. Rácz Jancsinak nemcsak a játéka volt tökéletes, de a műsora is művészettel és szakértelemmel volt összeválogatva. Aki csak hallotta, nagy elismeréssel nyilatkozott a hangversenyéről, amely bizonyára igen sok taggal gyarapította Rácz Jancsi híveinek táborát.

— Ellopták a korzón a ridikülijét. Postás Margit, Halván ucca 1. szám alatt lakó szobalány feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki vasárnap délután a korzón levágta a karjáról a ridikülijét, amelyben egy pár arany kerekfülbevaló, egy arany női karikagyűrű és különböző apróságok voltak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Nagyszabásu razziaával kommunislasejteket keresett a rendőrség, de a razzia eredménytelenül végződött

A debreceni rendőrség büntügyi osztálya szombat éjszaka nagyszabásu összpontosítást rendelt el. A rendőrség ugyanis bizalmas uton arról szerzett tudomást, hogy Debrecenben kommunista sejtiszervekedés folyik. Mivel az utóbbi időben több ízben fordult elő Debrecenben is kommunistaüzű propaganda, amelyeket titkos futárok közvetítettek és sejtékbe tömörült szervezetek útján igyekeztek kiszélesíteni.

Az összpontosított detektívek megfelelő csoportosításban széleskörű razziaát folytattak le a késő

éjszakai órákban. Sorra felkeresték azokat a helyeket, ahol feltehető volt, hogy titkos szervezkedés folyik, vagy propaganda iratokat lehet találni. A razzia kiterjedt a külső periferiákra is és valóságos legyezőalakban dolgozták le a detektívek a gyanuba vett helyeket. A razzia azonban nem hozott konkrét eredményt. Találtak ugyan a detektívek gyanus bejelgető csoportokat, de a házkutatások során nem akadtak propaganda iratraktárra. Ilyenformán a razzia a késő éjszakai órákban eredménytelenül végződött.

Elfogott a rendőrség egy tolvaj asszonyt, aki a kapualjakat meglopta

Elvitte a szőnyeget és a lábtörlőket.

Az elmúlt héten egyre-másra érkeztek a feljelentésnek a rendőrségre ismeretlen tettes ellen, aki nap-nap után lopkodta a házak kapualjai alól a kített szőnyeget és lábtörlőket. Az ismeretlen tolvaj ellen összesen 17 feljelentést tettek a rendőrségen, ugyhogy a büntügyi osztály nagy apparátussal indította meg a nyomozást a sorozatos lopások ügyében.

A detektívek munkája eredményre is vezetett, mert sikerült a tolvajt Oláh Eszter 30 éves asszony személyében elfogni. Oláh Eszter a zsúvásárban értékesítette az ellopott szőnyeget és lábtörlőket, ame-

lyeket potom pénzen kínált eladásra, csak hogy könnyebben tudhasson rajniuk. A detektívek előállították a rendőrségre, ahol kihallgatása alkalmával elmondta, hogy két iskolás gyermekével rendkívül nagy nyomorban él és a legminimálisabb szükségletét sem tudta előteremteni. Ezért volt kénytelen lopásra vetemedni. Benyitott a kapuk alá és ha valamit meglátott, azt ellopta. De csak kisebb szőnyeget, lábtörlőket mert lopni, nagyobb dolgokhoz nem volt bátorsága. Egyébként büntetlen előéletű.

A kapualjak tolvaja ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— Szervusz, Debrecen! Az Uránia mozgó vasárnap lefilmezte a debreceni korzót. A vasárnap délelőtti közönség apraja-nagyja vidám izgalommal állott a felvevőgép elé és a felvett vezetők megállapítása szerint — 1.500 sétálót sikerült megörökíteni — ugyhogy az arcuk világosan felismerhető. A filmet „Szervusz Debrecen” címmel először szerdán mutatja be az Uránia és három napig tartja műsorán. Aki önmagát nemcsak látni akarja a filmszínész szokatlan szerepében, hanem kedves emléket is óhajt megörizni, annak a számára a filmfelvételtől, önköltségi áron másolatot készített az Uránia igazgatósága.

— Mindenki az árumintavásárra készül, vagy más okból utazik a fővárosba: féláron lakhat a Britannia s Imperiál nagyszállóban, féláron kap teljes pensiót, a Centrál pensióban, féláron vásárolhat cipőt, ruhát, selymet, vásznat és minden közszükségleti cikket s ezenkívül teljesen ingyen járhat a Fővárosi Művész Színházba és az Omnia mozgóképpalotába, ha felütazása előtt előfizet a „Magyar Magazin” című képes folyóiratra. — Ugyanis a kiadóhivatal minden előfizetőjének ugyanolyan értékben, — mint az előfizetési díj, „árúcskekkel” ad, melyekkel a „Magyar Magazinban” felsorolt cégeknél készpénz gyanánt

lehet fizetni. A „Magyar Magazin” — most megjelent remek farsangi száma közli a részletes feltételeket. Az új szám anyagából kiemeljük a nagyszerű farsangi felvételeket a világ minden részéből, továbbá Farkas Imre, Forró Pál, Gács Demeter, Segesdy L., Lőrincz Miklós, Görög László Kósa L. stb. cikkeit novelláit és verseit, a re-kime ötletrajzokat és művészi felvételeket. A lap ára 1 pengő. Mutatványszámot és felvilágosítást készséggel küld a kiadóhivatal: Budapest, V. Sziget ucca 26. szám.

— Amikor a kéményseprő beleszorult a kéménybe. Székesfehérvárról jelentik: Krepp Lajos kéményseprősegéd, a Ferenc József-tér nyolc szám alatt levő hérbáz kéményét tisztogatta. A padláson egy boltíves kémény, — amely kisebb tűzhelyet köt össze a főkéménnyel. A kéményseprősegéd kötelezőszerűen belemászott ebbe a kéménybe, de füstgázmérgezést kapott, elvesztette az eszméletét és beleszorult a kémény szűk nyílásába. Szerencsére a közelben dolgoztak egy kályhagvár munkásai, akik a balesetről rögtön értesítették a mentőket. A kéményseprőt csak úgy tudták kiszabadítani, hogy kibontották a kéményt. A szerencsétlenül járt embert pédig a Szent György-kórházba szállították be.

A Homokkerti Olvasó Egylet közgyűlése

A Homokkerti Ref. Olvasóegylet, vasárnap délután tartotta meg az évi rendes közgyűlését. Ez alkalommal is a tagok nagyszámmal vettek részt. A tagok sorában ott láttuk dr. Erdős Károly egyetemi tanárt, dr. Nyíri Ernő kormányfőtanácsost és másokat.

Patay József, aki huszonöt év óta nagy buzgalommal látja el az elnöki tisztséget, nyitotta meg a gyűlést. — Visszapillantást vetve az egylet 25 éves múltjára, és az elmúlt 1929. évre amikor az egylet negyedszázados fennállását jubilálta, megállapította, hogy dacára annak a sok küzdelemnek és nehézségnek, amin az egylet átment fennáll és virágzik. Kérte a tagokat, hogy támogassák az egyletet és a vezetőséget további munkájában. — A jegyzőkönyv hitelesítése után Szilágyi József, az egylet titkára terjesztette elő a titkár évi jelentését, mi kitűnően megszerkesztve nagy hatást tett a közgyűlés tagjaira. Könyvtárnoki és számvizsgálói bizottsági jelentését tudomásul vette a közgyűlés. Az olvasó egylet ellenzéki tagjai szavá tették a vezetőségnek pártállását, ami parázsvitát provokált és személyes támadásokat vont maga után. Itt kell megjegyezni, hogy az Olvasóegylet nem politizál, azonban úgy az egylet tagjai, tehát a vezetőség tagjai is szabadon gyakorolhatják meggyőződésüket és ebben őket nem lehet korlátozni. — A közgyűlés napirendre tért a kérdés fölött. Megválasztották az 1930. évre a számvizsgáló bizottságot, melynek tagjai lettek: Adamesik Sándor, Papp József, Horváth István, Soós Sándor. Földessy Lajos, Kónc Dániel, az olvasó egylet helyettes jegyzője tekintettel elfoglaltságára lemondott a tisztviselő ségéről, helyette Balázs József közjegyzői segédet választották meg, egyhangulag. Kerekes Sándor egyleti tag indítványozta, hogy a kulturális s vallásos szellem fejlesztésére lépjen az „olvasóegylet” az egyházkörzettel közelebbi érintkezésbe és így karöltve együtt működjön, az egyházkörzettel. Többek hozzászólása után elfogadta a közgyűlés az indítványt. — Több tárgy nem lévén, a közgyűlés véget ért.

x Tizian 27° Scheinereslemez, magnézium nélkül, egyszerű villanyfény-nél, briliáns főlvételeket ad. Fényképezőgépek 9x12-ös, 1:4.5 lencsével már negyven pengő. Amatőrmunkák lelkiismeretes kidolgozása, Springer papír-, fotocikkek szaküzletében.

— Rekvem a Svetits-intézet volt főnöknőjéért. Kedden reggel félkilenc órakor dr. Lindenberger János prépost plébános, apostoli kormányzó, a kath. templomban nagy Liberás requiemet tart Stilleungusz Mária Margit, a Svetits-zárda volt főnöknője, a közszeretben állott „Margit néni” lelkiüdvéért, aki Debrecenben 24 éven keresztül sok-sok gyermek nevelését irányította. Ez alkalomból a templomban megjelennek az elhunytak sok tisztelője és volt iskolás növendéke.

x Melyik a legjobb szakácskönyv? T. Kálmánchelyi Irén „A magyar lányok hozománya” szakácskönyve, az új cukrászattal bővített kiadás néhány nap múlva jelenik meg. Előjegyzések már eszközölhetők a könyv kiadójánál. Antalfy József cégnél. Telefon szám: 6-12.

— Szombathelyi kifizeti a munkanélküliek lakbérét. Szombathelyről jelentik: A város elhatározta, hogy a munkanélküliek és az inséges helyzetben levők lakbérét kifizeti. Így akarják megakadályozni, hogy a nyomorító családok az uccára kerüljenek, — mert nem tudnak lakbért fizetni.

Kézimunkázó

és kézimunkát kedvelő hölgyek mindig tájékoztatást nyernek a kézimunka újdonságokról. Valamint igen előnyösen vásárolhat az újonnan nyílt

Kézimunka szaküzletben, Kossuth-utca 2.

(Városháza épület)

A HÖLGYFODRÁSZOK
BÁLKIRÁLYNÓI.

Lapunk más helyén már beszámoltunk a debreceni hölgyfodrászok vasárnapi báljáról. E tudósításunkhoz pótlólag még hozzáfűzzük, hogy a rendezőség a nagy érdeklődés mellett és izgalom között, a hajnali órákban hirdette ki a szépségverseny eredményét. Az első díjat, (egy művészi kivitelű virágokkal és pipere cikkekkel megrakott kosarat Király Eszti, (a Mánvi-szalomból), a második díjat (egy értékes virágvázat) Király Margit a harmadik díjat Papp Böske nyerte meg. A megjelent nagyszámú közönség lelkesedéssel fogadta a bálkirálynők megválasztását.

A küzdelem külön érdekessége volt hogy az első két helyen a két Király nővér, fej-fej mellett küzdött egymás ellen, míg az utolsó percekben Király Eszti mintegy száz szavazattal maga mögött hagyta a nővérét.

A különösen sikerült bálon városunk előkelőségei közül is többen jelentek meg. Az Inarkamarát dr. Torda Balázs fogalmazó képviselte. A rendezőség elnöke és kiforastalan munkáját az érdem országrózsza: Kolozsváry Gyula Remington István és Bagdi Antal főrendezőket illeti.

— 108 éves ember, 10 gyermek alya. feleségül vett egy harmincéves nőt. Prázából jelentik: Néhány nappal ezelőtt Ibrahim Gojan mohamed vallású ember, aki ezidőszent 108 éves, házasságot kötött. Az aggasztván felesége mindössze harmincéves. — Gojan ezelőtt 82 évvel nősült először és az első házasságából 10 gyermeke született.

— Tizenhat év után jelentkezett egy halottnak hitt hadifogoly. Szombathelyről jelentik: Wagner Alajos felsőőrönöki szabómester még 1914 év őszén eltűnt az orosz harcok. Azóta nem adott életjelet magáról. — Hozzátartozói éveken ezelőtt halottnak nyilvánították. Most tizenhat év után Szibéria egyik eldugott falujából levelet hozott a posta a szabómester hozzátartozóinak. A levélben Wagner Alajos közli, hogy teljesen el volt zárva a világtól, sok szenvedésen ment keresztül, most végre abba a helyzetbe jutott, hogy elindulhatott a hazájába. Hosszú hetek múlnak el azonban, amíg haza tud jutni, mert a hazatéréshez szükséges pénzt állomásról-állomásra jutva nehéz munkával keresi meg.

A szánkó telborította a létrát,
amelyen a villanyszerelő dolgozott

A debreceni törvényszék 80 pengő pénzbüntetéssel sújtotta a gondatlan kocsis.

Gondatlanságból okozott súlyos testi-sértéssel vádolva került tegnap a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa elé Lukács István debreceni kocsis. — Az ügy egy Arany János uccai balesetből kifolyólag keletkezett és előzményei a következők:

1928. január hó negyedikén, a Piac uccáról egy szánkó kanyarodott be az Arany János uccára. A szánkón Lada András debreceni gazda ült, míg a kocsis Lukács István volt. A szánkó akadálytalanul jutott el a Nemzeti Bank épületéig, itt azonban megtörtént a baleset.

Az úttest jobboldalán egy magas létra állott és azon dolgozott Szabó Géza, a Világítási Vállalat alkalmazottja. A kábelt javította, amely a nagy hideg folytán sérüléseket szenvedett. Ugyanekkor a Nemzeti Bank udvarára is befordult egy fával megrakott szekér.

Lukács ki akarta kerülni a szekeret és így négylovas szánkójával egészen közel jutott az úttesthez. A lovak elhaladtak az létra mellett, a szánkó azonban farolt és felborította a létrát. Szabó Géza a kocsiútra zuhant és eszméletlenül terült ott el. A járókelők között természetesen nagy riadalmat

keltett a baleset és mindnyájan siettek a szerencsétlenül járt szerelő segítségére.

Miután Szabó Géza hetekig tartó sérüléseket szenvedett, a vigyázatlan kocsis ellen gondatlanságból okozott súlyos testi-sértés miatt indult meg a bűnvádi eljárás. Ügyét tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék Jeney-tanácsa. A vádat dr. Altdorfer István kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Papp Ignác ügyvéd látta el, míg a sértettek képviselőiben dr. Berks Lajos jelent meg.

A vádlott beismerte, hogy csakugyan nem hajtott elég körültekintéssel. A Nemzeti Bank épülete előtt pedig megakart állni de a gazdája rákiáltott, hogy „Ne álljon meg, mert odafagy a szán!” Ő tovább hajtott és így következett be a szerencsétlenség. A törvényszék kihallgatta a sértett Szabó Gézát, Cseresznyés Gyulát, Erdévi Györgyöt és Fábán Jánost, akik az esetről jelen voltak. A tanúvallomások alapján a bíróság Lukács István bűnösségét megállapította és nyolcvan pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletben úgy a vád, mint a védelem megnyugodott, így az jogerőre emelkedett.

— Kutyák hurokolták el az öngyilkos véres fejét, Kecskemétről jelentik: Szörnyű vonatelgázolásról kapott jelentést vasárnap a reggeli órákban a kecskeméti rendőrség. A katonatelep és Kecskemét között fekvő 284. számú őrház jelentette, hogy 20—30 éves kinezési férfi holttest fekszik a sínek mellett, fejét a vonat lemetszte. — Hamarosan megállapították, hogy az elgázolt férfi Halasi Gergely húszéves rapszamos. Ismerősei szerint öngyilkosság történt Hozzátartozóitól érzékeny búcsút vett, de azt nem mondotta, hogy mire készülődik. Az öngyilkos fejét sehohsem találták meg. Sehogy sem tudták elképzelni, hogy hova tűnhetett. A rejtély azonban hamarosan megoldódott. Hírül hozták, hogy az egyik szomszédos tanván egy véres ember fejét találtak. Kiderült az arcon látható harapásokból, hogy az öngyilkos levágott véres fejét a kutyák hurokolták el az öngyilkosság színhelyéről.

— Őt és félmilliót sikkasztott egy román huszárkapitány. Galacból jelentik: Az itteni 10. lovasezrednél nagyarányú sikkasztásnak jöttek a nyomára, amelynek szálai még 1923 évbe vezetnek vissza. A tettesek és főkép Rogojeanu kapitány, mintegy öt és félmillió leivel károsította meg az államat olvképp, hogy a már kifizetett számlákat lemásolták és ismét benyújtották. Ilven módon egy számlaösszeget háromszor, sőt négyszer is felvették. A bűnösök felett a bukaresti hadbírószék fog ítélni.

— Kislíval együtt a halálba ment egy elvált asszony. Bécsből jelentik: A Lipótváros egyik bérházában vasárnap este Schniermacher Amália, 40 éves elvált asszony, édesanyja szemeláttára két revolverlövéllyel súlyosan megsebesítette kilencéves kislíját, aki már az ágyban feküdt és aludt. — Az asszony azután levetette magát a második emeletről az uccára. A tragédia mindkét áldozata meghalt. Az asszony

két évvel ezelőtt vált el a férjétől, aki azonban a válás után is állandóan feljárt az asszonyhoz, hogy láthassa a gyermekét. A tragédia hátterét még nem sikerült tisztázni.

Tavas volt

Tavas volt akkor, vágyak évszaka és kaptam tőle egy piros virágot; mámorossá tett bódító szaga és elfeledtem mindent, ami bántott

Ugy örültem a drága kis virágnak mintha nagy kincessel leptek volna és mikor senkisé látta az areont, belecsókoltam nagy szerelmemet. SZINEGH BÉLA.

NEGYVEN FOKOS HIDEG
AMERIKÁBAN.

Newyorkból jelentik, hogy Amerika legnagyobb részét fagyhullám borította el. Ujangliában mínusz 30 fok a hideg, de némely helyen 40 fok alá süllyedt a hőmérséklet. Tíz ember fagyhaláláról érkezett jelentés. Newyersey államban a partvidéken egy hajótörött matrózt a mentő csónakban holtan találtak.

Weisz ke' me' estő
Arany János-u. 7.
fest, t'szt!
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Fehérnemű és harisnya
stoppolás, varrás és himzés

SINGER VARRÓGEPPEL

Mire ügyeljen a valódi tartós
angol író tollnál
a minden tollra vésett

GEO. W. HUGHES

Minden kézhez van alkalmas tolla.
A mellékelt ábra egy új eredeti modell
a legsimábban író toll mely eddig készült.

Küldje a fenti angol gyár magyarországi képviselőjének (A. H. H. Emfl, Budapest, VII, Paterdy-utca 4.)
EGY PENGŐT és küld Önnek egy 12 darab legjobb tollat tartalmazó mintadobozt bérmentve.
(Postatakaréknépszerűsítés 43.078)

Gyászrovat

MEGHALT A NEMES GYÖRGY-
CSALÁD UTOLSÓ FÉRFEKTAGJA.

György Lajos főgimnáziumi igazgató, hétfőn délután egynegyedhárom órakor, szívszélhűdés következtében, 71 éves korában elhunyt.

György Lajos a magyar tanügynek közel négy évtizeden keresztül volt igen buzgó munkása, mint főgimn. tanár, Pályáját Kisújszálláson kezdte meg, ahol előbb tanár, később igazgató volt a ref. főgimnáziumban, ille-
lőleg akkor még aligimnáziumban, —
azután Losoncra ment az állami fő-
gimnáziumhoz és ott címzetes igaz-
gatói címet is megkapta.

A cseh megszállás szakította félbe eredményes munkásságát és mintegy négy éve Debrecenbe költözött feleségével együtt, mivel ide rokonai kötelek lúzták.

Az elhunyt annak a nemes György-
családnak az utolsó férfitagja volt,
amelyik nemzedékeken keresztül több
kiváló lelkipásztoron kívül az or-
szágos hírű György Endrét és György
Aladár íróit adta a hazának. Temetése
a Poroszlai út 21. szám alatti gyász-
házban, a szertartás 10 órakor lesz
ahonnan a porréseket Kisújszállásra
szállítják, hogy ott a családi sírbolt-
ban végső nyugalomra helyezzék.

Idős polgár Varga Gábor, 72 éves
korában, folyó hó 16-án meghalt. Temetése folyó hó 18-án, délután három órakor lesz a Paacsirta uca 46. sz. házunktól a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Kossuth ucai temetőben. A temetést Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Fehértói Dániel

klinikai szállító
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetési:

Csillag Juliánna, élt 77 évet. Temetése folyó hó 18-án, délután négy órakor lesz a Kossuth ucai temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth ucai ref. temetőbe.

Reinitz Dezsőné, Schmidt Erzsébet, életének 66-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 19-én, délután lesz Debrecenből Egerbe szállítva, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Grüber temetőbe.

Schmidt Béla ny. kir. felekkönyvvezető, életének 57-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 18-án, délután 3 órakor lesz a Szent Anna ucai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent A. ucai temetőbe.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen Rózsikánk elhunyt alkalmából éreztetett részvételeket hálás érzéssel köszönöm. Szász László fogtechnikus.

x Irógép leírásokat, sokszorosítókat, gyorsan, tisztán s igen olcsón vállalkok. Király uca 5. szám. Irógépüzlet. Telefon 51. szám.

— Elvadult nőt találtak az erdőben. A montenegrói Nischi mellett, a várost környező erdősejében a vadászok egy teljesen elvadult állapotban levő, rongyokba bürkölt fiatal nőt találtak, akit ma este a kórházba szállítottak. A kórházban különböző nyelvű kérdéseket intéztek hozzá, de egyikre sem adott választ. Azt hiszik, hogy a fiatal lány egy idióta, aki Albániából került át ésmost itt az erdősejében bolyongott.

— „Magyar sors” a címe Szalacsy Rácz Imre legújabb könyvének, mely minden könyvkereskedésben kapható

SPORTHIREK

Pompás győzelemmel kezdte meg
a Bocskay a tavaszi szezont

Bocskay—Pécsbaranya 4:0 (2:0).

Aggódó szívvel bocsátotta el a debreceni közönség pécsi utjára a Bocskay csapatát és az aggodalom, valljuk be, jogosult is volt, hiszen a csapat a múlt vasárnapi szezonnyitó mérkőzésen a BSE ellen győnye formát mutatott és a Pécs-Baranya az őszi mérkőzés alapján bizony komoly mumusnak ígérkezett. A Bocskay csapata azonban csaltanó választ adott nemcsak a tulzottan aggódó drukkereknek, hanem a meglehetősen elbizakodott pécsieknek is, akik nemcsak győzni, hanem valószínűleg lehengerelni akarták a Bocskay csapatát. Az elbizakodottság azonban rendszerint visszafelé szokott elcsúszni: így járt most Pécs-Baranya is, amey a saját kárán tanulta meg, hogy sohasem szabad az ellenfelet lebecsülni. A győzelemmel a Bocskay rendkívül meg erősítette a középső régióban elfoglalt helyét, de még mindig az a helyzet, hogy a Bocskay csapatának minden mérkőzésbe nagyon nagy lelkesedéssel kell mennie, hogy a pozíciója meg ne inogjon és vissza ne kerüljön a kiesési zónába.

A mérkőzés

hullámzó játékkal indul, a pécsi csapat erősen támad, de a Bocskay csatárok is ellátogatnak a pécsi kapuhoz. A két csapat erősen támad, de a Bocskai csatárok támadásai sokkal veszélyesebbek.

A 9. percben Vincze szökteti Markost, aki egészen a kornervonalig szalad és onnan pontosan centerrez, Mertin nagyszerűen befut és közelről kapásból védhetlenül Szulik mellett berakja a vezető gólt. 1:0.

A gólról Pécs heves ellentámadással felel, de a Bocskay védelem biztosan szerel. Markos úgy játszik Foórral, ahogy akar, de a sok driblinek az a vége, hogy Krebsz átfut és leszereli. Teszler közelről lög, de Budai beledobja magát és kivédi. A pécsi határbíró pártoskodik, mire Boronka kiállítja és új határbíróvá kéri.

A 24. percben Teleky szökteti Markost, akit kornerre szerelnek. A kornert Markos rugja, Vincze elé tálatja, aki 7—8 méterről helyezett gólt vág a pécsi hálóba. 2:0.

A gól után Baranya ismét nekilendül, de eredményt nem tud elérni.

A II. félidő

pécsi támadással indul, de csak néhány

percig tart a pécsi lendület és hamarosan ismét felülkerekedik a Bocskay halvesor és állandóan frontban tartja a csatársort. A Bocskay döntő félénben játszik és a pécsieket valósággal a kapujához szegedik.

A 10. percben Mertint Krebsz kornerre szereli, a kornert Teleky kapja és a fejes labda Szulik kezé között a hálóba jut. 3:0.

A gól után tovább tart a Bocskay fölénye, a pécsi csapat kapkod, kornerek jelzik a Bocskay fölényét.

A 31. percben Palkó ismét kornerre ment Mertin elől, a jól irányított kornert Teleky fejére száll és már bent ül a hálóban a védhetetlen gól 4:0.

Mégegyszer fellángol a Baranya, de ez csak szalmaláng és Bocskay fölény közben ér véget a mérkőzés. Kornearány 9:6 a Bocskay javára, félidő 3:4.

A Bocskay csapatában Budai nagyon jól védett, a háttvédek is megbízhatóan játszottak. A fedezetsorban Sággy emelkedett ki, de a szélsők is megfelelőek. A csatársorban Teleky kiválóan irányított, az összekötők közül Vincze volt a lendületesebb, míg Semler a technikásabb, de a kapulövésai nem sikerültek. Mertin egyenletesebb formát játszott ki, de Markosnak is voltak nagyon jó momentumai. A pécsi csapatban csak a két háttvéd felelt meg. Boronkay kifogástalanul bíraskodott.

AZ I. LIGÁBAN

Kispest 3:1-re legyőzte a szépen játszó, de egyébként gólképtelen Somogyot. Az Attila kitett magáért, mert Budapesten egy pontot elhódított a III. ker. FC-től, amellyel 1:1-re játszott. A máris jóformában levő Bástya 5:1-re verte Szegeden a meggyöngyült Nemzetit.

A vasárnapi ligamérkőzések után a bajnokság állása a következő:

1. Újpest	11	9	1	1	39:16	19
2. Ferencváros	11	8	2	1	38:11	18
3. Hungária	11	6	3	2	30:16	15
4. III. ker. FC	12	5	4	3	18:19	14
5. Kispest	12	4	5	3	11:16	13
6. Bástya	12	5	2	5	27:27	12
7. Bocskay	12	3	5	4	20:33	11
8. Budai 33-as	11	3	4	4	18:13	10
9. Nemzeti	12	3	2	7	11:28	8
10. Pécs-Bar.	12	1	5	6	14:27	7
11. Somogy	12	1	5	6	13:31	7
12. Attila	12	1	4	7	11:23	6

A Bocskaybárlól.

A II. LIGÁBAN

a Sabaria 3:0-ra győzött a József város fölött és ezzel 3 pont előnyre tett szert. Vasas FC—Meyer 1:1 Vac FC—Terézváros 4:0, Rákospalot:—Kossuth 2:2.

A FERENCVÁROS VERESÉGE.

A Ferencváros vasárnap a bécs Wacker csapatával játszott nemzetközi mérkőzést, de a jóformában levő bécs csapatától 4:1 (0:1) arányú vereséget szenvedett. A Ferencváros csapata még mindig a II. félidőben teljesen visszaesett.

ÚJPEST—HUNGÁRIA 6:6 (4:3)

A két csapat barátságos mérkőzésén kitűnő csatárjátékot nyújtott, de a védelmek annál gyöngébben szerepeltek.

DEBRECENBEN

a DEAC és a DKASE barátságos mérkőzést játszottak és a mérkőzés 4:4 eredménnyel végződött. A DTE a Zerkowitz FC-vel játszott tréningjellegű mérkőzést és győzött 6:4 (4:1) arányban.

NYIREGYHÁZÁN

a NyKISE barátságos mérkőzésen 3:1 (2:0) arányban győzött a NYTVE fölött.

A DTE BIRKOZÓINAK UJABB
SIKERE BUDAPESTEN.

Az idei versenyszezonban kiváló sikerrel szerepelnek a DTE kitűnő ifjúsági birkozói. Az országos ifjúsági bajnokságban, a Testvériség versenyén, a kerületi bajnokságokban és vasárnap pedig Budapest legifjabb sportegyesületeinek, a Herminamezői AC versenyén szerepeltek nagyon szép sikerrel. A versenyen 16 egyesület 90 versenyzőt indított, köztük a MAC, MTK, Törökvés, Bp. Vasutas, UTE és ebben a hatalmas konkurenciában a DTE birkozói nagyon szépen megállították a helyüket. A vidéki egyesületek közül a DTE birkozói szerepeltek a legeredményesebben.

A kisközépsúlyban I. Kratzer Antal DTE leveinte csoport. Kratzer 16 ellenfél között verekedte fel magát az első helyre.

A könnyűsúlyban Fábán Pál DTE leveinte csoport második lett. Fábánnak husz ellenféllel kellett megküzdenie.

A pontversenyben a Bp. Vasutas 12 versenyzővel 15 pontot szerzett és ezzel megverte a pontversenyre kitűnő első helyet. Második a DTE csapata lett, amely 3 ponttal 8 pontot szerzett. A DTE szereplésének értékét növeli az a körülmény, hogy az UTE és a Testvériség 8—8 versenyzővel 6—6 pontot szereztek.

Érdekés, hogy a könnyűsúlyban harmadszor ismétlődött meg a bajnok Kluger és Fábán között a nagy küzdelem és Fábán ismét csak nünimális félpont különbséggel szorult a második helyre. A DTE birkozójának újabb szép szereplése méltó kifejezője annak a hatalmas munkának, amelyet a DTE vezetője a magyar sport érdekében kifejt.

TISZTJUTÁS

A MASZ KELETI KERÜLETÉBEN.

A Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete vasárnap fogja tartani tisztújító közgyűlését a város háza tanács-termében. A tisztújító közgyűlés az eddigi jelek szerint a múlt évi tisztújítást változatlanul fogja megválasztani.

Sodrony ágyhetele

legjobb minőséget készíti

Neumann Dátortipográfia 17

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Terménytőzsde

A tengerentuli gabonapiacok lanya helyzetjelentéseinek alapján nálunk is gyengén indult az üzlet és élénk árulásmozgás mellett végeredményben rendkívül lanyhán zárult úgy, hogy a szombati zárathoz képest a búzánál márciusra 42, májusra 38, októberre 14 fillérrel alacsonyabb árak voltak felszínre.

A készrúpiacra ugyancsak lanya az irányzat és a buza ára 30-35 fillérrel olcsóbbodott, kivéve a tiszavidéki búzát, amelyből különösen a nehezebb fajsúlyúak jól tartották árszínvonalukat. Buzából összesen negyven vagon eladását jelentették be. A rozs teljesen üzletlen, árát 30 fillérrel leszállították.

A többi takarmánycikk üzletlen, a zab ára 14 fillérrel esett vissza. Az árpa változatlan, Sörárpa iránt mutatkozik érdeklődés, azonban áru hiányában kötés nem igen történt. A kész tengeri rendkívül lanya és ára 25 fillérrel visszaesett. Tengeriből hét és fél vagon eladását jelentették be. A magpiac üzletlen. A lisztárak nem változtak.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:
Magyar buza márciusra 22.06-21.80 (21.79), májusra 23.06-22.79 (22.79), októberre 23.07-22.91 (22.90), magyar rozs márciusra 12.32-12.20 (12.20), májusra 13.20-13 (13), októberre 15-14.80 (14.80), tengeri májusra 13.70-13.90 (13.76), júliusra 14.28-14.45 (14.34), transito tengeri májusra 12.80-12.93 (12.90).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai:
Buza tiszai 77 kg 23.85-24.25, 78 kg 24.20-24.50, 79 kg 24.50-24.85, 80 kg 24.65-24.95, felsőtiszai 77 kg 22.70-22.95, 78 kg 22.90-23.15, 79 kg 23.10-23.40, 80 kg 23.25-23.50, fejmegyei 77 kg 22.15-22.40, 78 kg 22.40-22.60, 79 kg 22.70-22.85, 80 kg 22.75-23, dunántúli 77 kg 22.15-22.40, 78 kg 22.40-22.60, 79 kg 22.70-22.85, 80 kg 22.75-23, pestmegyei 77 kg 22.30-22.55, 78 kg 22.55-22.75, 79 kg 22.80-23, 80 kg 22.90-23.15, hácskai 77 kg 22.20-22.60, 78 kg 22.55-22.80, 79 kg 22.80-23.05, 80 kg 22.90-23.20.

Pestvidéki rozs 12.20-12.30, egyéb rozs 12.20-12.30, takarmányárpa I. 15.60-16.30, takarmányárpa II. 15.20-15.50, felsőmagyarországi sörárpa 20.00-22.00, egyéb sörárpa 18.00-20.00, köles 10.50-12.00, tiszai tengeri 13.00-13.25, egyéb tengeri 12.90-13.20, zab I. 13.80-14.20, zab II. 12.75-13.15, korpá 9.60-9.80, lucernamag 135-155, lóheremag arankás 75-90.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

Angol font (1 font) 27.72-27.87, Bélgia frank (100 frank) 79.45-79.85, Cseh korona (100 kor.) 16.86-16.96, Dán korona (100 kor.) 152.75-153.35, Dinár (100 dinár) 9.96-10.04, Dollár (100 dollár) 569.10-571.10, Francia frank (100 frank) 22.50-22.80, Hollandi forint (100 frt) 228.80-229.80, Lengyel zloty (100 zloty) 63.90-64.20, Lei (100 lei) 3.37-3.41, Léva (100 léva) 4.11-4.17, Lira (100 lira) 29.75-30.05, Német márka (100 márka) 136.15-136.75, Norvég korona (100 kor.) 152.55-153.15, Osztrák schilling (100 schilling) 80.275-80.675, Spanyol pezeta (100 pezeta) 70.00-72.00, Svájci frank (100 frank) 110.00-110.50, Svéd korona (100 kor.) 153.00-153.60.

ESTEK AZ ÁRAK A DEBRECENI SERTÉSPIACON.

A hétfői debreceni sertésvásár nagy szenzációval szolgált. Az árak ugyanis úgy a kővér, mint a sovány sertések

piacán kilogrammonként 10 fillérrel estek.

A kővér sertések piacára 530 drb körül volt a felhajtás. Az irányzat lanya, az árak estek. A jó minőségű sertés kilogrammja élőszűben 1.45-1.54 pengő között mozgott, a közepes minőségű sertésé 1.40-tól, a silányé pedig 1.30-tól felfelé alakult.

A soványsertések piacára szintén nagy volt a felhajtás, körülbelül 1300 drb. A kereslet közepes, az irányzat lanya.

Az árak 1.50-1.70 pengő között mozgottak a multkori 1.80, sőt 1.90 pengős árakkal szemben.

MÉSZÁROS ÉS SZAPPANOS-MESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni Ipartestület mészáros- és szappanos szakosztálya f. hó 19-én, szerdán este hétórai kezdettel tartja az Ipartestület kistanácstermében tisztújító ülést. Tárgy: előjárásági rendes és póttagjelölés. Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel, a tagok teljes számu és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ MESTEREK FIGYELMÉBE!

Folyó hó 19-én, szerdán este hatórai kezdettel tartja a debreceni Ipartestület kárpitos, diszító szakosztálya az Ipartestület helyiségében tisztújító ülést. Tárgy: előjárásági rendes és póttagjelölés. Tekintettel az ülés fontos voltára, a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri a szakosztály elnöksége.

A debreceni kir. ügyészségtől. 1930. El. 1. B. 51-9. szám.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. ügyészség közhírré teszi, hogy a kezelése alatt levő, elkövetett bűnjelek, 1930. év. március hó három napján, délelőtt 10 órai kezdettel a kir. ügyészség 46. számú helyiségében árverés útján elfognak adani.

Az árvevő köteles a vétel összegét — a 2. százalékos forgalmi adóval együtt, — azonnal a helyszínen kifizetni.

Debrecen, 1930. évi, február hó 13.

Dr. Mező Sándor sk., a kir. ügyészség elnöke.

A kiadmány hitelűl: Kischkáné kezelőnő.

Sp. autó- és traktor-olaj,

tiszta könnyűbenzin kiváló minőségben

Magyar Fanto Művek

R.-T.

tiszántuli kirendeltségénél

Ferenc József-ut 42. sz.

Telefon 7-77 és 10-99.

x Vidéki útakra a Fortuna bérautó vállalatnál rendelhet autót. Csadó u. 40. szám, Telefon 320.

Tiszántuli Könyv- és Lapkiadó R.-T.

Debrecen, József kir. hg.-u. 1.

CINKOGRAFIA

Telefon 7-88.

Készíti a könyvnyomdai szakmához tartozó összes nyomtatványokat izléses kivitelben és olcsó áron.

Báti

meghívók és műsorok.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

„Szorgalom és becsület” jellegre levél van a lap kiadóhivatalában. 1186

Fiatal

özvegyasszony ismerettségét keresem, házasság céljából. Komoly fiatalember vagyok. — Kérem írjon a kiadóhivatalhoz „Komoly” jeleligére. 1196

Allást kereső férfiak

Ezer pengő óvadékkal raktárnok, pénzbeszedői vagy — ehhez hasonló állást keresek márc. 1-ére. — Aki ehhez hasonló álláshoz juttat, díjazom. Cím a kiadóban. 13a-23

Főgépész

vagy jobb gépész állást keresek uradalomba, malomba. Vizsgám megvan az összes vezérművekről. Motorokról sofőrvizsgám megvan, — szakképzettségem: gép lakatos, vasesztergályos bármilyen üzemet felkészítéssel vállalkoz. Cím a kiadóban. 832

Manikürös leány,

ki ondolálni tud, üzletbe ajánlkozik. Levelet „Manikür” jellegre. 1204

Házhoz

menne csekély fizetésért ügyes varrónő, felvesz a házhoz. Cím a kiadóban. 1172

Főzni,

kézimunkálni tudó intelligens urileány házigazdának ajánlkozik Cím a kiadóban 1161

Allást kereső nők

Fiatal, egészséges izraelita nő szeptatós dajkának — ajánlkozik. Szülészeti klinika. I kórterem. 1183

Betöltendő állás nők részére

Kiasasszony jóbeszélő képességű — irodában felvétetik, havi fizetés és jutalékra, gépirni nem kell. Hunyady ucca 8. szám, irodában. 1182

Bejárónő

keres Homok u. 31. — Jelentkezés az első lakásban délelőtt. 1185

Bejárónő,

aki fő, vikszel, azonnal felvétetik, Varga ucca 1. szám. második em. 7 ajtó. 1193

Betöltendő állás férfiak részére

Tanulót fűszerüzletembe felveszek. Vadász, Meszena u. 1. 856

Kimérőt

száz pengő havi fizetés, óvadékkal, vagy ingatlan garanciával alkalmazok. Cím a kiadóban. 1193

Ügynök,

ingatlanforgalmi irodában felvétetik. Cím a kiadóban 1181

Egy

kifutófiút felveszek. — Mester u. 42. fűszerüzlet 1167

500-600 pengő

havi kereseti lehetőség, magán- és közhivataloknál jól bevezetett ügynököt keresek „Textilüzlet” 625

Bútorok

Eladók jobbkitelű fehérzománcoz konyhakredencek. Malka asztalosnál. Lónyai 3. 897

Egy
kőris teleháló új, elköl-
tözés miatt féregmen-
tes. Cím a kiadóban.
13a-23

Bútor
keményfa, szabadkézi
és festett konyhaberen-
dezés olcsón eladók. —
Miklós u. 18. Bodnár
asztalos. 1080

Ebédli,
szalon és hálószobabú-
torok, konyha és spájz-
berendezés, ágyneműk
és zongora eladó. Meg-
tekinthető József kir.
herceg u. 14. sz. 1170

Oktatás

Középiskolások
oktatását, korrepetáci-
át vállalja nyelvszakos
bölcsező. Szíves meg-
keresést „Bölcsező” jel-
igére a kiadóhivatába
kérek. x

Kovács István tanár
III. ker. Károly Ferenc
József út 26-b. sz. el-
fogad tanításra gim-
náziumba és egyéb is-
kolába járó fiú- s leány-
tanulókat, valamint ma-
gántanulókat is. 805

Ei elmszer és ítal

Diák étterem
Kút ucca 62. Ebéd,
naponta leves, főzelék
pecsenye, térsza 80 fill
vacsora 40 fillér. Válo-
gatott társaság.
14-a-14

Zamatos
6-bor, 68-tól 1.20-ig.
egri veres, tokaji, fur-
mint borok raktára,
Glück, Magoss György-
tér 19. szám, Bab liba-
máj, fehér és színes,
legolesőbban. 22-a-24

Ajánlat

Nikkelez,
ezüstöz, minden színre
galvanizál, Földvári
Széchenyi ucca 55 sz.

Patkányt, egeret,
poloskát, svábbogarat,
azonnal kiüríthet, biz-
tosítható, speciális ir-
tószerekkel. Egyetlen ki-
sérlet meggyőzi a vá-
sárlót. Nagyon olcsón
kapható Stern festék-
üzletben. Piac ucca 10.
(Bikával szemben).

Tornyos
Kétszobás, jó karban le-
vő takaréktűzhely,
helyszűke miatt azon-
nal eladó. Domokos L.
ucca 6. sz. x

Poloskairást
cyángázzal, vagy sza-
badalmazott szerrel, fe-
lelősséggel vállalom. —
Poloskaszer kapható.
Kossuth u. 47. Tel.: 845
Nánássy. 949

Tégla
legjobb minőségben —
bármily mennyiség a
legjutányosabb árban
kapható a Balogh és
Vértes téglagyárban. —
Telefon 318 2a-28

Szabni
tanítok rövid időn, bent-
lakót is. Jezerniczkyé,
Nyomató 9. 1164

Gyönyörű
édes torna olcsón kap-
ható Erdei tanárnál. —
Kandia u. 4a. Tel. 6-91.
11a-vv

Takarékossági
könyvecskével, kész-
pénzáron vásárolhat
legszebb ékszer, pon-
tos órát Engel éksze-
résznél. Piac ucca 52.
megyeháza mellett.
12a-14

Jó házikoszt
kapható Piac u. 28c., I.
emelet, ebéd 1 pengő,
vacsora 75 fillér. 1004

Porosszén
m-ként 7.50 pengő. Ki-
váló hazai szén m-ként
3.40 pengő. Az árak
hazaszállítva értendők.
Rosenfeld Kálmán, Sa-
létrom ucca 12. szám.
Telefon 6-74. 23-a-24

Akácia
aprítva 3.60, hasábosan
3.30. — akácporongfa
3.10. Aprított akácgal-
fa 3.20. Akác és tölgy
múfa, 2-3 méteres 24
—30 cm köbméteren-
ként 38 P. Akácútkő 1
méter 9 P. Ugyanaz aprítva
mázsánsként 3.20 P.
Hazaszállítás 20 fillér.
Tölgyhasábsfa 3.20.
Bükfa, porosz szén,
aolskai, berentei, tojás
szén a legolesőbban. —
Fakereskedelmi Vállal-
lat, Debrecen, Hadházi-
u. 4. (Kórházi ucca sa-
rok.) Telefon 13-01.
4a-28

Aranyórát,
ezüstneműt, arany ék-
szereket, magas árban
vesz. Blattner Árpád,
Csapó ucca 12. 1207

Mérleget
súlyokat, hitedesítve, s
olcsón javít. Használt
mérleget vesz s elad. —
Méliuszter 9. 1191

Német,
francia fordítást, levele-
zést magyarul is vállal-
lok. Piac 73. emelet.
1177

Találtatott
egy vadászkutya. Fá-
bián János, Kistaludi-
u. 30. 1156

Mosást,
vasalást elvállalom jutá-
nyos árral. Házhoz is
elmegek. Zápólya u.
2. Pappné, ajtó 1. 1174

Tengerimorzsolást
vállalom napi 250 g-ig,
olcsó árban. Veres Ist-
ván, Kar 25. 1166

Tengerimorzsolást
géppel vállalom. Teleki
59 sz. 737

Takarék-tűzhelyek
űstházak, prima, nagy
választékban, legolesőbb-
ban, felelősséggel. —
Kigyó u. 57. 1190

Tégla
legjobb minőségben —
bármily mennyiség a
legjutányosabb árban
kapható a Balogh és
Vértes téglagyárban. —
Telefon 318 2a-28

Nád
bármilyen mennyiség-
ben kapható a Balogh
és Vértes téglagyár-
ban. Telefon 318 2a-28

Kocikat
rühetésre elfogadok —
Bíró ucca 10. szám, a
vaggongyár végében.
1200

Aranyat,
zálogcédulát legmag-
sabb árban vesz. Ber-
csényi Béla Csapó ucca
38. szám. — Órajávi-
lás 2 pengőtől, jótállás-
sal, „óraüzem”, iparos
tanonciskolával szem-
ben. 1189

Magyar játékkártya
32 lapos, nagy alak-
ban, csomagja reklám-
árban 1.60 pengő. Piac
ucca 64. szám. trafik
üzletben. 15-a-28

Cipőszükségletét
rendkívül olcsó árban
szerezheti be Nagynál,
Hunyadi ucca 18. 1206

Kereslet

Motorkerékpárt
megvételre keresek. —
Cím a kiadóban.

Keresek
lótrágyát megvételre,
Cím: Kar u. 23.

2.000 pengőt
keresek, jó biztosíték-
ra. Cím: „2000” jelíge-
re a kiadóba 872

Lakás kereslet

Kétszobás
üres helyiséget kere-
sünk azonnalra, köz-
ponton, egyesület részé-
re. Ált. Fogy. Szövet-
kezet, Csapó ucca 39.
Telefon 10-71. 1195

Keresek
május 1-ére 3 szobás la-
kást mellékhelyiségek-
kel. Ajánlatokat az ár
megjelölésével Csapó u.
16 trafik. 1175

Kétszobás
uccai modern lakást —
keresek május 1-ére.
Labancz tanár, — Si-
monffy u. 20. xx

Kiadó lakás

Egy szoba
konyhás lakás, rendes
családnak azonnal ki-
adó, Domahidy ucca 3.

Egy szoba
konyha, speiz, külön
udvarral, jószágtartás-
sal kiadó, Homok ucca
68. szám 1197

Kiadó
egy szoba, konyha, s
mellékhelyiségekkel —
elsejére, Honevéd ucca
55. szám 1192

Kiadó
uccai világos pince-
szoba, konyha, Jókav
ucca 55. szám 1203

Házmesteri
lakás kiadó márc. 1-ére
Faragó u. 24. 1187

Egy szoba,
előszoba azonnal kiadó
Csapó u. 34 1184

Egy
uccai szoba, konyha és
spájz márc. 1-re kiadó.
Kút ucca 130. 1180

Egy szoba,
konyha kiadó. Homok-
u. 25 1168

Uccai
4 szoba mellékhelyisé-
gekkel. Rákóczi 42. —
azonnal kiadó 1036

Gyönyörű
3 szobás, fürdőszobás
lakás minden mellék-
helyiséggel, külön ese-
lédiakással, sertés- és
baromfitartás meg-
gedve, konyhakart, —
gyümölcsösök együtt,
május 1-ére kiadó. Évi
bér 1600 pengő. Bőveb-
bet Liener fényképész-
nél. 123

Két szoba,
konyha azonnal kiadó,
bútorral v. anélkül, —
Csapó u. 103. sz. 947

Kiadó
két szoba, előszoba és
mellékhelyiségekkel —
május 1-ére. Eprekert
u. 7. 893

Uccai
3 szobás lakás kiadó
azonnal. Kigyó u. 27.
Megtekinthető délután
2-4-ig. 839

Háromszobás
uccai, 3 szobás udvari,
komfortos lakás lifttel
kiadó. Piac 10. 79

Simonffy úti
modern, szép kertes, 4
szobás, parkettes urila-
kás május 1-ére kiadó.
Ertekezhetni Bartha fa-
telep, Ispótfly u. 3b. —
Telefon: 7-85. Esetleg
csak 2 szoba, fürdőszo-
ba és mellékhelyiségek.
779

A Piac uccai új Svetits
palotában 3, 2 szobás,
modern lakások és gar-
zon lakások, központi
fűtéssel, május hó 1-re
kiadó. Ugyanott több
modern irodahelyiség
kiadó. Ertekezhetni le-
het a Svetits intézeti
igazgatónál. 812

Keresztesy uccában
a Bihari-telepen, két-
szer egy szoba, kony-
hás lakással rendelke-
ző ház, csaknem négy-
száz négyszögöl kerttel
együtt, külön-külön is
kiadó, vagy eladó. Ér-
tekezni lehet Paesirta
ucca 46. szám alatt.
123-f

Egy szoba,
konyha, kamara, telje-
sen különálló lakás —
azonnal kiadó. Boldog-
kert, Csónak u. 6c.
830

Kiadó
egy szoba, Rákóczi u.
38 sz. 1179

Kiadó
egy szoba, konyha és
egy pincészo. — Si-
monffy u. 37. 1171

Háromszobás
komfortos Piac u. 10.,
földszint 1. alatti laká-
sokat május elsejére
átadom. Megtekinthető
2-3 között. 1173

Három,
esetleg ötszobás, fürdő-
szobás, emeleti, uccai
lakás májustól kiadó.
Szentanna 29 1176

Szép
két szoba, konyha és
spájz, fürdőszoba márc.
1-ére kiadó. Temető u.
24. sz. 1165

Két szoba,
előszoba, konyha, —
Arany János uccán bér-
beadó. Azonnal elfog-
lalható. Máté ingatlan-
iroda Piac ucca 30. sz.

Butorozott szoba

Különbejárattú
uccai butorozott szoba,
1-2 személy részére
kiadó, Bercsényi ucca
37. szám. 1057

Különbejárattú
butorozott szoba, azon-
nal kiadó, Homok ucca
68 szám. 1198

Csinosan
butorozott uccai szoba
kiadó, Csapó ucca 78.
szám alatt. 1205

Butorozott szoba
kiadó, Piac ucca 58. sz.
második lépcső, II. em.
29. ajtó. 1201

Különbejárattú
butorozott szoba, ellá-
tással is kiadó, Sas u.
2. szám. 1208

Különbejárattú
butorozott szoba uccai
butorozott szoba kiadó.
Burgondia 11. 1160

Butorozott
szoba kiadó hölgy ré-
szére, Piac ucca 9. sz.
Bővebbet a házmester-
nél. 801

Butorozott
szoba kiadó. Hatvan u.
I., III. 42 1162

Uccai
kényelmes, tiszta buto-
rozott szoba azonnal ki-
adó. Domb u. 14. 1178

Kapualatti
különbejárattú uccai bú-
torozott szoba 1-ére ki-
adó Kécs u. 46 1188

Központban
szép, nagy tiszta, külön
bejárattú butorozott szo-
ba úricsaládnál, egy v.
két személyre, ellátás-
sal vagy anélkül azon-
nal kiadó. Cím: Város-
ház alatti trafik. Piac
ucca. x

Két
butorozott szoba irodá-
nak alkalmas, kiadó.
Piac 19. II. e. folyosó
végén 987

Üzlet, máhely, raktár

Piac ucca
legszebb helyén modern
üzlethelyiség kiadó. Er-
deklődni Berzéki foto-
szaküzlet. Piac u. 38.
az udvarban. 1096

Kiadó üzlethelyiség
forgalmas helyen, min-
den célra alkalmas, be-
rendezés nélkül is. Lo-
rántffy ucca 46. szám,
Cegléd ucca sarkán.
1194

Kiadó
kisebb üzlethelyiség —
máj. 1-ére Csapó u. 1.
Utbaigazítást ad a ház-
mester. 1159

Eladó ingóság

Singergép
jókarban levő eladó. —
Ertekezni Vitáriusnál,
Piac 16 952

Eladó
egy nagy méretű ke-
ményfa jégszekerénv,
esetleg kisebb el cse-
rélem, Szent Anna u.
39 sz. hentesüzlet
1133

Eladó ház

Eladó ház
üzlettel, pékséggel. Er-
tekezni Wesselényi u.
93. sz. 1169

Eladó
családi ház istállóval,
Tóczóskert, Nemes u.
8a sz. 1158

Családi ház
olcsón eladó. Homok
ucca 53. 5a-28

Eladó
Csapó ucca legforgal-
masabb helyén levő 36
sz. ház uccára két 4
szobás lakással. Erte-
kezni: Kossuth u. 48. M

Eladó föld

Elepen
164 kat hold buzater-
mő, tanyás birtok el-
adó. Ertekezni Kos-
suth ucca 48. M

Eladó állatok

Rhode-Islandi
kakasok eladók, Mik-
lós ucca 20 sz. 1132

Intelligens
fiatalember szórakozá-
sát keresem, ki unal-
mas estémén elszóra-
kozhatna. Leveleket a
kiadóba kérek „Barna
kislány” jelígre. 1163

Uricember
megismerkedni szerénv
leánykával. — Levelet
„Szerény” jelígre a
kiadóba kér 1157

Vörös
izlandi kakasok, hibát-
lanok, egészségesek —
vérvizsgálaton átmen-
tek, átköltözés miatt ár
alatt 8-tól 10 pengőig
eladók. Aranka László,
Haduteltlen. 19a

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

BALÁZS ANDOR
OFB. ingatlaniroda.
Debrecen, Piac ucca 89
hirdetései:

ELADÓ FÖLDEK:
Biharnagybajomban
40 hold. 40 ezer pengő.
Karcagon 30 hold
prima föld, tanyával,
22 ezer pengő.
Kisujszálláson — 33
hold tanyával. 35 ezer
pengő.

Nyírábrányban 506
hold tanyával egészben,
vagy nagyobb részletek-
ben, holdankint — 400
pengőért.

ELADÓ
TÉGLAGYÁRAK:
Biharnagybajomban
és Kőrösladányban —
üzemben, biztos megél-
hetés.

ELADÓ HÁZAK:
Apaffy uccában nagy
teikü ház nagy jövede-
lemmel.

Árpád tér mellett —
vendéglős ház jogfoly-
tonossággal, üzlethelyi-
ségekkel

KERESEK
HASZONBÉRELLET
és földbirtokokat 10-
100 holdig megvételre
megbízóm részére 1048